

3౧౧౧

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

తెన్నవర్జుణము 1917 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 24 వ తేది శనివారము

No. 273

నంబరుము. ౩.

న శ నా మ సం వ త్స ర పా ణి న మా స శు క్త తృ తీ య ౩.

నంబరము ౨౭౩

త్వరలో!

వెలువడగలదు!!

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

ముద్రితమగుచున్నది.

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

సంవత్సరాది దినమున వెలువడగలదు.

కాగితముల కఠిన్వనం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న వలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల రు. 2-0-0
అర్ధసంవత్సర	0-8-0
అర్ధసంవత్సర	0-12-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక ౩ మాసముల చందాదారులకు	1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

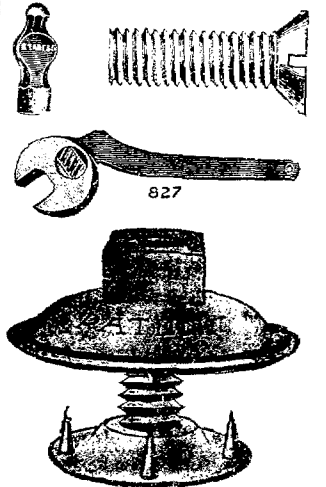
సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుళెట్టిపిథి మద్రాసు.

బయటడిగి ఆర్డరులు సత్వరముగాను జాగ్రత్తగాను పంపబడును. ఒకమాత్ర మె స్తరుమాదిన సంకలి తెలియగలదు.

(D668- W 318)

ఇనుప సామానులు, రంగులు, సీమెంటు, గొట్టములు పంపులు, ఫిట్టింగులు, ఫెన్సింగు సామానులు, మిల్లులు, మైనింగు, జిన్నింగు, రైసుమిల్లు మొదలగు వానిని ఏకాయితీ దిగుమతి చేయువారు.

A. MOHAMED & CO.,

General Hardware & Machinery Mart.
No. 15 Armenian Street, Madras.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాశ్యతను ఖయును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గియున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టు చార్జియు మేమే భరించుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయును. 219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆతంకనిగ్రహ కౌశలాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆత్మబిజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసిద్ధి. దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నవైజా చక్కని గ్రంథము వెల రు. 0.8-0. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కింపెని, మరాపు వర్కరులు.

25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తంతిలిలాసము: "ఉమ్మడి-రామయ్య" మద్రాసు

ఈ పటములో కనుపరచినట్టి అనేక విధములైన గాజులనమ్మకముగా సవరముబంగారుతోతయారు చేయబడి యున్నవి. వలయువారు మాకు వ్రాసిన గాజులరకములున్న ఆంధులకు మజారీల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మావద్ద బంగారు గుల్ల, గోడలు, గట్టితోడలు, గట్టికిలు ఉంగరములు, రాళ్ల పుంగరములు డాలర్లు, గడియారపు గొలుసులు, కానుక పేర్లు, పెండింగులు అనేక

విధములైన వెండిపాత్ర సామానులు హాజరున యున్నవి. వాణ్యమైన వగలుపూచియివ్వబడును.

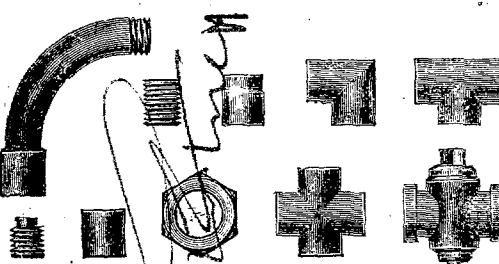

M. N. HUSSEN & Co.,

Hardware Merchants, Contractors & Commission Agts.
No. 90 ARMENIAN STREET, MADRAS.

కప్పిలు, పేస్టింగులు, బేరింగులు, ఫ్లమ్మరుబ్లాకులు, బెల్టింగులు వివిధ రకములు మెరుగునూనెలు, క్రొవ్వనూనెలు, ఆస్బెస్టు, రబ్బరుసామానులు, మనిలా ఉక్కు తీగదారములు, మిల్లులకు కావలసిన అన్ని సామానులు,

STEWARTS AND LLOYDES, Ltd.

వంకుల ఇనుపరేకులు, సాదారేకులు, ఎం.ఎస్. రేకులు, ఉక్కురేకులు, ఇనుపచువ్వలు, కోణాలు, టీలు.

వంకుల డబ్బీయు ఐ. ప్రిం. సి. ఐ. గొట్టములు, పిట్టంగులు, ఇత్తడిపిట్ట, ప్లాండుకార్పు, జి.ఎం. చక్రపు మూతలు, మరమేకులు, రివెల్లు, బోల్టునట్లు,

సీమెంటు సున్నము, బొగ్గుతారు, బొగ్గుపిచ్ ఆస్పాల్ట్, ప్లాక్ నోంతారు, వర్ణములు, వార్నిషులు.

పారల్యవికీర్ణులు, పోకిల్లు, సమ్మెటలు, గొలుసులు, కంసాలిపట్టెడలు పిగ్ లెడ్. తీగచక్రరేకులు, తీగమేకులు, బొక్కెనలు, ముండ్లతీగలు, సాదాతీగలు, తీగవలలు. ద్వ్యవసాయపు పనిముట్లు, గనుల ఘాట్కొరీలకు రైల్వేలకు కావలసిన అన్నిరకముల సామానులు డాకిరేట్లకు దొరకును. విశేషము లింకను తెలియగోరిన మాకు వ్రాయును.

విలాసము:- ఎం. ఎన్ హుస్సేన్ అండు కో.,

ఇనుపసామానుల అంగడి, నెం. 90 ఆర్మేనియను వీధి,

మద్రాసు.

పోయిలెట్

ఎందకు అగ్నికి గాలికి చెడకుండునట్లు అస్పృశ్యులతోను నిమెంటులతోను బాగా నొక్కి చేయబడిన యింటికప్పు.

తుత్తునాగము పూతి పూయబడిన ఇనుపరేకు కన్నను జేరేయ కప్పువెంకుల కన్నను చాలకాల ముందునది. ప్రత్యేకముగా హిందూవుల యిండ్లకొరకు, హిందూదేశము నిమిత్తమై రమ్యము చేయబడిన కప్పు.

నవీనహిందూస్థానమునకు నాలు ఏబిందల—

ది సాత్ ఇండియా ఎక్స్‌పోజిషన్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం. 27 రు, మద్రాసు.

ఉత్తరసర్కారులనుండియును కాకినాడనుండియును విషయములను తెలియగోరువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాయవలయును:—

ఎన్. హెమాచాంగు బ్రదర్స్, మిషన్ బిల్డింగ్సు

వి కా ఖ న ట్ల ణ ము.

661

‘కాస్త్రోక్ మైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

వై విచారణాధికారులు: మెసర్స్ ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం.

కరి, చొళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖడ్గి, పయిగ్లకున్న, దుంప, ఫలవృక్షములకున్న, మొక్క తీగకన్నె రాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు కాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు ఎరువుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి తాలూకు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి అయాభూముల గుణా గుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. ‘కాస్త్రోక్త’ ఎరువు అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరవం, కన్నడం మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి ఒక్కొక్కజిల్లాలోని జమీన్దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈక్రింద వివరహరించుచుండు వైబిలాగమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 2, మదరాస్.

PARRY & Co, Post Box No 12, Madras.

మీ కవనరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత రోయునట్టి గాని కనులకు గురించును, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు వంపులు వంపులగు వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇరువ సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱించుచు ఈ క్రింది కంపెనీవారు కోనే పరిశ్రమిందర్భముల ముగ్గు నాలోచించుటచేసినది. మీరు సామానులను బొక్కి లి తక్కువవెలలి కిచ్చుటగోను కోరి వంతనే వానిని సకాలముగా సరఫరా చేయుటగోను నొప్పు పేగుమోగినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తపాలపెట్టె నెం 553 రు,

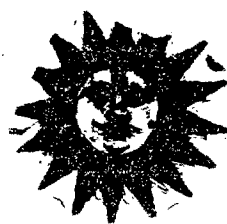
389

మదరాసు.

(వై కామ్ప్రొజెక్షన్ గోడనెప్పుడు ఈ పత్రికపేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

కుంకుమపువ్వు

పువ్వు కుంకుమపువ్వు

పువ్వు కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు స్వచ్ఛమాద్వారమున గమనింపుడు. కరస్పాక డెన్సు డెవలగనన

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. (66) 21. హమ్మంపేథి, బాంబాయి.

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్చుకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, 188 20, చీనాబజారుకోడ్, మదరాస్.

“అనంద” గ్రంథమాల, తృతీయకుసుమము.

శ్రీమ దాంద్ర మహాభారతము

వ చ న ము

(235)

పటములు చేర్చింపబడి యున్నది.

కాశ్యోతపునందాదారులకు తపాలాఖర్చులు సహా వెల.

1వ వాల్యం	ఆదిపర్వము	1-4-0
2వ వాల్యం	”	1-4-0
3వ వాల్యం	” సంపూర్ణం	1-8-0
4వ వాల్యం	సభాపర్వము	1-8-0
21	” శాంతిపర్వము ప్రథమ భా॥	1-4-0
22	” ” ద్వితీయ భా॥	1-6-0
23	” ” తృతీయ భా॥	1-4-0

అర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,

అనందా ముద్రాలయము, లాక్స్మీనగర్, మదరాసు.

క్రికెట్టుపై గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

కె.వి. జోషి అండుకో

సెకచరి బిల్డింగు

నెం. 321, హరన్బీరోడ్డు,

భోల్పు, బాంబాయి.

పూర్వముగా నవీన మయినది.

లోడవుకా పోర్టు వంపు.

25 అడుగుల లోతునుండి నిర్లుతోడి

అంత ఎత్తునకు వైకిలాగును. గంటకు 2000 గాలనులు తోడును. 2 అంగుళములు ముఖము. నిప్పును చల్లార్చుటకును, నీటిని వైకి కొట్టుటకును జములు ఏర్పాట్లు చేయబడును. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి నులభముగా తీసికొని పోవడదగి యున్నది. బహు స్వల్పకేక్రితో ఎడతెగని ధార ప్రవహింపజేయును. ఒక్క పని ప్రికేపని చాలును.

డీప్ వెల్ సంఘ ఇతర పంపులు కావలయునని మాకు వ్రాయుడు.

వెల రు. 55.

K. B. JOSHI & Co., No. 321 Haranby Road, Fort, BOMBAY.

537

అద్భుత నివారిణి.

124

ప్రాఫెసర్ తేమ్మగారి
అద్భుత టానిక్ వెర్షన్

ఇది బలహీనులకు
నీరసం
లక్షణములు
నిద్రలేకుండుట,
జ్ఞాపకము
తక్కువగను,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండును.

పనియందొంకాదు మిచ్చలేకుండుట, నిశ్చయము బలహీనులు,
ఆయాసము శుక్లవర్ణము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు,
గృహస్థులకు వర్తకులకు, కుశోన్మాదులకు మొదలగు వారికి ప్రత్యేకమైనందు; ఎలమును గలిగియును. ఆనీక
వేలమంది ఇందువలన జాగుబడినవారు నిపుడుడే నేటిదినమే
ఒక బుడ్డిని కనిపించి మోక్షము పొందుచున్నారని చెప్పవచ్చును.

25 మార్గల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 " " " 2-0-0

నవీనము!

నవీనము!!

పరిమిత ద్రవ్యముల రాజు

ఆర్ట్స్ డిస్కం

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందుకట్టి ఆహార్య
వాసనయును కలదు. ఆర్ట్స్ డిస్కం సాగాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయై
వైసగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన
వనము మధ్యలోనుంటే యంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించ
వచ్చునో అంత అనుభవించుదురు. ఇతర వాసనలు యే
వేసి యుండినా యీ ఆర్ట్స్ డిస్కం బోర్ యొక్క వాసన గ్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
వెల 1/2 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి. పి. చార్జ్
1 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి " 0-12-0 } రూ. 0-4-0
1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
ఆర్ట్స్ యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.

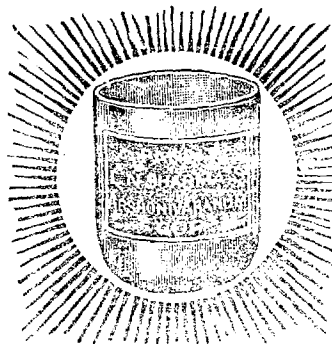
వె. 155, జుమ్మాచునీసీ పీఠి, బొంబాయి

మద్రాసుయేజంట్ - మెహతాపురమోత్తం మూర్తి,
29, చై నాబజారు రోడ్, మదరాసు.

అత్యద్భుత ఆయుర్వేద.

582

మూలరోగాంతక గిన్నె

ఈ గిన్నెయందు మంచి
మజ్జిక వేసి రెండు నిమి
షములు వుండనిచ్చి 10
దినములు ప్రాతఃకాలం
నందు పుచ్చుకొనిన సుమ
ద్ధుల మూలరోగములు
నివారణ యగును. ఇది
గాక అజీర్ణము, శీతజ్వరము,
మలబద్ధము ఇత్యాది,

రోగముల తప్పక పోగొట్టును. ఇందుకు పథ్యములేదు. ఇందు
రసాది ధాతువర్ణము కలరలేదు. పురుషులకు మూలికలచే
తయూచుచేయబడినది. వెల 5-0-0, కేసాలఖర్బు ప్రత్యేకము.

యోగ్యతాపత్రములు

1. నేలు పాలకృష్ణ టాకర్ (బాంకర్) పికానిన్
7 సం॥ముల మూలము, 2. మెసర్స్ హామన్ దాసు పేతా
గారు, వత్సలాపీఠి, ముల్కవాబజారు, కలకత్తా, 10 సం॥ముల
మూలము, 3. పనిలాల్ జీ శ్రీమాలిగారు, సోకారు పేట, మద
రాసు, 11 సంవత్సరముల మూలము, 4. మిస్టరు కె. పి. కృష్ణ
మిసన్ గారు, బాగిపర్తి, సాలపురము, 5. గోపాలదాసుగారు
(గుజరాత్) హైదరాబాదు (దక్కను) 10 సం॥ముల మూల
ము, 6. మె॥ ఆరుముగ్గెట్టిగారు, 55, తిరుపత్తియూరు, నెడ్డ
కాల, మదరాసు. 4 సం॥ముల మూలము. గుణమిచ్చెనని వ్రాసి
యున్నారు. ఇవిగాక అనేకులను యీ రోగమునుండి విముక్తి
చేసిసారము. మెదలిస్తూ

ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ ఎల్.ఎన్. శర్మగారు,
యె. యం. యె. సి.

బాలకృష్ణ టాకర్ ధాలయం, 177, చై నాబజారు మదరాసు.

జీర్ణరసాయనము:—ఈమాత్రలను సేవించుట
వలన అన్నము పచనమగును. జీర్ణకోశము బాగు
పడి రసస్రావము క్రమముగ గలుగును మలబద్ధ
ము మానును. 25 మార్గల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు

నరసాపురము సభ.

—:0:—
ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము

నరసాపురము నుండిమాస్పేషియ విలేఖకుడిట్లు వ్రాయు
చున్నాడు:—

16 - తేదీన నరసాపురం పీఠిల్ల యెస్సీసి యేమను
వారు, హోమురాలు లీగువ్రాంచి వారు కలసి, పుర
మందిరమున ఒకసభచేసి క్రింది తీర్మానముల గానించిరి.

ప్రస్తుతము, ఆచులలోనున్న నిష్పంధకవ్రాతము, యిం
డియనుల స్వాతంత్ర్యమునకు వ్యతిరేకముగా నున్నదనియు,
యితరజేశముల వారికి యిండియనులు గౌరవ హీనులుగా
తోపించునట్టిదిగా నున్నదనియు, అందువలన అది నిలుపు
చేయలేకదనియు తీర్మానించిరి.

మద్రాసులో నిష్పంధక వ్రాతమును మాపుచేయు
ట కేర్పడిన సంఘమువారి యుద్దేశ్యములను, సభ వారామో
దించుచున్నారు.

వచ్చే అక్టోబరులో సంవత్సరమునుండి, నరసాపురం తా
లూకాబోర్డు కొక యనధికార, ప్రసిద్ధింతును, ఇమ్మని కో
రుచు గవర్న మెంటువారి కొక మహజరు నంపుట, కొక సబు
కమిటి యేర్పాటు చేయబడినవి.

తాలూకా, డిస్ట్రిక్టుబోర్డుల సభ్యుల యెన్నికలలో,
గవర్న మెంటు యుద్దేశ్యగట్లు, గ్రామాధికారులు, సభ్యులు
గానుండుటకు ప్రయత్నము చేయకూడదని, సభవారు మరొక
సారి ఆజ్ఞాపించు చున్నారు.

ప్రస్తుతము నరసాపురము, నిడదవోలు మధ్యను తిరుగు
చున్న పడవలు, రయిలుకువెళ్లు రహదారిజనులకు, అను
కూలముగాలేక, బహువిధబుద్ధిగాను, నష్ట దాయకముగా
నున్నదనియు, డిస్ట్రిక్టుబోర్డువారు వెయ్యదలచుకొనిన రయిలు
కొంతకాలమునకు ఆ చులులోకి రాదు గనుక
డిస్ట్రిక్టు బోర్డు వారు, రయిల్వే ఆదాయము
లోనుండి, కొంతసొమ్ము యిచ్చి, నిడదవోలు నరసా
పురముల మధ్య, మోటారుబండ్లు వేయుటకు పిలువేసియెడల
స్తీచరులనువేసి, ప్రజల కష్టములను తొలగించవలసినదనియు
సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

రాజమహేంద్రవరము గవర్న మెంటువారి కళాశాల
లో, ఆనన్ను క్లాసులను, తెరచుట కొక మహజరును గవర్న
మెంటువారికి పంపుట కొక సబుకమిటి యేర్పాటు చేయ్య
బడినది.

ఆంధ్రజిల్లా లన్నిటిని, యచిరకాలములో, ఒక
ప్రత్యేక సర్కిలుగా యేర్పరచవలసినదనియు,
అందువలన కాంగ్రెస్సు వారికి, ఆంధ్రుల యుద్దయము
లను తెలియుచేయుటకు పిలువగానుండుననియు, సభవారి య
భిప్రాయము.

పల్లెకు సర్వీసు కమిషనరువారిలో చాలమందికలిసి
వ్రాసిన, రిపోర్టు, యిండియనుల కాకాభంగము గలిగిం
చినవనియు అందుచేత యిండియా గవర్న మెంటువారును, చ
క్రవర్తిగారును, వారి నామోదించుకూడదనియు, సభవారు
ప్రార్థించుచున్నారు. మరియు, న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ హిం
గారు, వారి స్వతంత్రాభిప్రాయమును వెల్లడిచేయుచు, వ్రాసిన
రిపోర్టును, సభవారికి పంపించి, వారికి కృతార్థత తెలియ
జేయుచున్నారు.

మదరాసు కార్పొరేషన్

హెల్తు డిపార్టుమెంటు.

(704) నోటీసు.

రాయపురమునందలి అంటు రోగములకుగాను
ఏర్పరచిన వైద్యశాలకు 1917-18 సంవత్సర
ములో కావలసి వచ్చు ఆహారపదార్థములును,
ఇతర పదార్థములును సప్లయ చేయుటకు గాను
పెట్టుకొనబడు టెండరులు మదరాసు కార్పొ
రేషన్ ప్రెసిడెంటువారివలన 1917-వ సంవత్స
రము మార్చి నెల 7-వ తేదీ బుధవారము మధ్యా
హ్నము 12 గంటలవరకు తీసికొనబడును.

టెండరు ఫారములు ధరభాస్తు పంపుకొనిన
యిప్పించబడును.

28 ఫిబ్రవరి 1917 } కే. రాఘవేంద్రరావు,
అక్టింగు హెల్తు ఆఫీసరు.

హోరంస్టన్ సర్కిస్.

677

గొప్ప యడవిమృగముల సమూహము.
కోటమైదానములో ఆట జరుగును.

నేటిరాత్రికి

నేటిరాత్రికి

కార్యక్రమమున అనేకమార్పులు
చేయబడి యున్నవి.

మా ఆల్ ఫ్లౌరు కిం వెనివారివలన రెండున్నర
గంటలకాలము పరమానందభరితులు కాగలరు.

రాగల మేటిని:— రేపు (ఆదివారము)ను ధ్యాన్ము
ఫిబ్రవరి 25 తేదీ 4-30 నిమిషములకు
8 గంటలకు తలుపుతీయబడును. 4-30 లకు ప్రారంభము.
ఈ సమయములో బాలురకు అర్ధచార్జ్ తీయబడును.

టికెట్ల వివరములు.

6 సీట్లు గల పెట్టె	రూ. 20	0	0
ఒకసీట్ గల పెట్టె	రూ. 4	0	0
మొదటితరగతి కుర్చీలు	రూ. 8	0	0
రెండవ తరగతి కుర్చీలు	రూ. 2	0	0
స్టాల్సు	రూ. 1	0	0
గాలరీ	రూ. 0	8	0

యూనిఫారంలో సోల్ట్లు రూ. 2, 1, తరగతులకు
అర్ధచార్జ్ చెల్లించిన బాలును.

బాక్సుకున్న, మొదటి కుర్చీలకున్న టిక్కెట్లు ప్రతి
దినము సర్క్యులేలోనున్న, ముపుటురోడ్లో నుండే
మెసర్స్ డియాంజలిస్ అండుసన్ వారివద్ద నున్న దొరకును.
తదిమట్టిక్కెట్లు పగటిపూట సర్క్యులేలోరావద్ద అమ్మబడును.
హోరంస్టన్, C. H. బ్రూన్,

ప్రొవైజర్.

బ్యాన్సుమాస్టరు.

R. ఆల్బన్ & W. సైమన్సు, ఏజన్టులు.

అభినవ భీమసేనుడగు

ప్రా॥ రామమూర్తి నాయడు గారు

త్వరలో రానున్నారు.

ఈ క్రింద వివరింపబడిన ప్రదేశములలో తమ
అత్యద్భుత దేహబల ప్రాధిమ్యము ప్రదర్శించెదరు.

కావలి	కాకినాడ
ఒంగోలు	పితాపురము
బాపట్ల	తెనాలి
గుంటూరు	(683) ఎలమ్మపల్లి
బెజవాడ	అనంతపురం
ఏలూరు	విశాఖపట్నము
రాజమహేంద్రవరం	విజయనగరము

(686) భాషా సేవక సంఘము

202 MINT STREET, MADRAS.

రు 100. బహుమానములు రు 100

ప్రతి వారమును. ప్రతి వారమును.

గతవారములో ఉత్తీర్ణులైనవారి వివరములు.

రెండవతరగతిబహుమానము: అలూరు వెంకటరత్నంగారు,
మదనపల్లి; మూడవతరగతి: జి.జి. శంకరయ్యగారు మైసూరు,
ముడింటి నరసింహాచార్యులుగారు రాజమండ్రి; వాల్మీకిగతి:
శ్రీమతి కనకమ్మ వరలక్ష్మమ్మగారు గుంటూరు, శిష్టా హహ
లక్ష్మమ్మగారు కొప్పలూరు, జి. శీతారామమ్మగారు కడప
వాడు, నల్లెటి రుక్మిణమ్మగారు రాయచోటి; అయదవ తర
గతి: శ్రీమతి కనకమ్మ వరలక్ష్మమ్మగారు, మాజీజీ సత్య
హర్యత్తుగారు, విజయనగరం, కంభం కమలావతిగారు,
రాజమండ్రి, శిఖరం కమలాంబిక, మి. రంగనాయకమ్మ
గారు, మి. శీతమ్మగారు, ఒంగోలు, శేతు మిర్జాపతిగారు,
కొల్లిపర, నారాయణం నరసింహాచార్యులుగారు, ఒంగోలు,
ఆకునూరు వీరభద్రరావుగారు బందరు.

ఉత్తీర్ణులైనవారి వద్దనుండి, మేము కోరిన సంఖ్యయి
పూర్తిగా రానందున, బహుమానములు పంపుట బాధ్య మగు
చున్నది. కావున అందరును వెంట సేసంబయిపిలు పంపవలెను.

మద్రాసు స్టాంపుకాజు కోర్టులో

1916 సం॥రపు నెం 15256 రు

వ్యాజ్యము

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండు సకస్సు వాదులు.

చిద్రా రాజవీరమ్మ.

ప్రతివాది.

ప్రతివాది చిద్రా రాజవీరమ్మకు,

భూస్థితులనల్ల జీవనం. బ్రహ్మపటాశం విధి, సికేదరాబాదు.

యీ దావాలో వాదులు మీకు అచ్చుపని చేసినందుకున్న పుస్తకములు అమ్మినందుకున్న రొక్క-ం అప్పు యిచ్చినందుకున్న మీవల్ల రావలసిన ఖాకి రూ 325-13-0 లలో చెల్లు రూ 211-0-0 లు పోగా, వాదలకు నిల్వ బాకీ రావలసిన రూ 114-13-0 లకు దావా చేసే పున్నారు. సదరు దావాను 1917 సంవత్సరము మార్చి నెల 5 తారీకున మద్రాసు స్టాంపుకాజు కోర్టులో చీపుజెడ్జిగారు విచారణజేయుదురు గనుక సదరు వాయిదా తారీకున పగలు 10½ గంటలకు సదరు కోర్టులో హాజరై సదరు కోర్టువారికి తగుజవాబు చెప్పుచు ఎదురువాదము చేయవచ్చును. అట్లు సదరు తారీకున సదరు కోర్టులో మీరు హాజరు కానియెడల మీరు లేకనే వ్యాజ్యము విచారణ జరిపి తీర్మానింపబడును.

సదరు కోర్టువారు 21-2-1917 తారీకున ఉత్తరువుచేసిన ప్రకారము,

వ. రఘునాథశాస్త్రి. వాది వకీలు.

(701)

చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర

రయిలువే కంపెని లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇకారొరీటు కాబడినది.)

తిరువత్తూరు బ్రహ్మచార్యము.

1917-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27-వ తేది మొదలు మార్చి నెల 9-వ తేది వరకు.

చాకలపేట, రాయపురం, తిరువత్తియూరు ప్రభుత్వాల మధ్యలో పోయ్యె స్పెషల్ రయిల్లు. పోవలసిన ప్రయాణికులు పుండినపు డెల్ల చాకలపేట ప్రభుత్వం నుంచి తిరువత్తియూరుకు పోను రాను పలుమూరు స్పెషల్ రయిల్లు విడువబడును. తాయపురము నుండిన్ని, బీచ్ నుండిన్ని బయలుదేరే ఉత్సవప్రయాణికులు చాకలపేట ప్రభుత్వంలో రయిల్లను మారవలెను.

వీలయినంతవరకు ప్రయాణికులకు, ఆటంకములేక తిరువత్తియూరుకు పోను రాను విశేష ఏర్పాటులు చేయబడియున్నవి.

రిటరక్ టిక్కెట్లు, (మెయిలుబండి తప్ప) అన్ని బండ్లకున్న ఉపయోగింప వచ్చును. ఈ రిటరక్ టిక్కెట్లు 1917వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27 తేది మొదలు మార్చి నెల 9-వ తేది వరకు తిరిగి రాను పోను ప్రయాణవ్యయాలకు ఇయ్యబడును.

తిరువత్తియూరు నుండి తిరిగి వచ్చునప్పుడు అక్కడి ప్రభుత్వంలో మరల టిక్కెట్లు కొనడము కొంచెము ప్రయాణగతులక యియ్యబుడిని తొలగించు కొనుటకు ప్రయాణికులు రిటరక్ టిక్కెట్లు కొనుట ఉత్తము.

(Advt. No. 703.)

గోఖలే సాంవత్సరి కారాధనము

(-0-)

ఆంధ్రదేశమునందు జరుపుట,

I

సంగతులు.

భూమిలో నాటి న దీజము రూప రహితమై న శించినను శృత్యునూ ప మై వృద్ధి బొంది దాని ధన్యమును తెరవేర్చుకొనుచు పరోపకారము సలుపుచుండును. అట్లే గోపాలకృష్ణ గోఖలే పరలోకయాత్ర సలిపినను, నూతనపులను నుత్తేత్రమున నాటిన సద్బీజములు దిన దినాభివృద్ధి గాంచి శాఖోపశాఖలుగా ప్రబలి ఆత్మోన్నతి కారకకొన్నతి, సామాజికోన్నతి, మరియు దేశోన్నతి కాటంకములుగ వెగడియుండు, దురభిమాన, దురహంకార, దుర్వ్యసన, దుర్బింబ, దురాలాపము, దుష్టాచారములను దునుమాడుటకు, నేపంక వీక్షించినను సమాజములు, సభలు, విద్యాశాలలు, మూలమూలలలో వృద్ధి గాంచుచున్నవి. ప్రాచీన కాలమునకును నవీన కాలమునకును నిక్కువనుగు వెక్కువ్యత్యాసములు కలుగుచున్నవి. దేశభాంధవుడగు నీతని ప్రబంధములు వృద్ధములగు నా? వారి దివ్య చరితామృతమును జవిగొనిన ప్రతిభారతీయుఁ డును కాంతమరమ్మలై సత్కార్యమర్జులుగను, సత్యా సత్య వివేక పరిజ్ఞాన యుక్తులుగను, న్యాయ న్యాయ పరిశోధకులు గను, ధర్మాధర్మ విచారక క్షితియుగను వెగడి, వికమత్యామృతమును ఆర్జించ సుకుట్రకమానరు. ఇందుకు నిదర్శనముగ గడచిన 20 వ తేదిని గోపాలకృష్ణ గోఖలే వర్ధంతిని, బెంగుళూరులో నెప్పింగుర్గోడ్ లో స్థాపించబడియుండు గాయక గ్రామణి విద్యావంశమునందు సాయంత్రిము 4½ మొదలు 7 గంటలవరకును మహావైభవముతో జరిగినది. తత్సందర్భమునందు జరిగిన సభకు వావాపు చాలమంది వచ్చియుండిరి. మొదట వైవహ్గానతో కార్యక్రమమును ప్రారంభించిరి. గాజగోపాలు మొదలియూ? గారు అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించి యుండిరి. గోఖలే దివ్యచారిత్రమును అవసములో నొకరును, కన్నడములో నొకరును, తెలుగులో నొకరును, మరియునింకొకరు ఆంగ్లేయ భాషలోను, గంభీరోపన్యాసము లొనర్చిరి. తదనంతరము అగ్రాసనాధిపతి అవసములో మతభేదమును గురించియు సాంఘికభావ బలమును గురించియు దీర్ఘ కాలముపన్యసించిరి. హితకాండీ సంఘమువారు గోఖలే జ్ఞాపకార్థముగ రాత్రి పాఠశాలను స్థాపించి 5-6 మంది యువాద్యాయులు 4 వ తరగతి వఱకును ఇంగ్లీషు తెలుగు కన్నడము అవసములను నేర్చుచున్నారు. ఇచ్చట కూలిపని చేయువాడగు మిక్కిలి చీదపిల్ల కాయలకును ఉచితముగ 7½ మొదలు 9½ వఱకు విద్యగఱపుచున్నారు. —ఒక విలేఖరుడు.

II

సంగము (నెల్లూరు జిల్లా)

20 తేదిని గోఖలే ద్వితియని ర్వాణ దివస మహోత్సవము, సంగము గోఖలే సేవా సమాజము వారిచే చక్కగా నిర్వహింపబడినది. సుప్రసిద్ధాంధ్రులును, సి. ఎ. ఎం. పాఠశాలలోపాధ్యాయులు నగు, ముత్తరాసు, శివకామయ్య “బి. ఏ. ఎల్. టి” గారు సభాధ్యక్షుల వహించిరి. జగ మెటింగిన బ్రాహ్మణులును, తేక హితైకచిత్తులును, సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులును, నగు ఓరుగంటి వేంకట సుబ్బయ్య బి. ఏ. గారు స్వశోభవ్యమముం గురించి కడు వృదులముగా నుపన్యసించిరి. విదేశ వస్తు బహిష్కారముం గూర్చియు, శరీర వ్యాయామముం గూర్చియు, దేశభక్తిం గురించియు వారు కడు హృదయ రంజకముగా నుపన్యసించిరి. వారు సేను పదునెనిమిది వత్సరముల నుండియు విదేశ వసన పరిగ్రహణముజేయుటలేదు” అని చెప్పినప్పుడు, సభ్యుల నుండి మిన్నముట్టిన భావోద్రేక, కరతాళ ధ్వనులు, ప్రేక్షకుల దేశభక్తి జాలుచున్నవి. ప్రేక్షకుల సంఖ్య రెండు వందలకు మించి యుండెను. నాగరికతా శూన్యములై, నిరక్షర కుటుంబుల నిలయములై, దురాచార భూయిష్టములగు, జానపదములు, నేడు దేశభిమాన పూరితాంతరంగుల కిజవై, విజ్ఞానవంధ్రికా ప్రసారాను గుణ్యములగు పుస్తకభండాగార, పఠన మందిరాదులకు నిలయములై, యుండుటం గాంచిన నేజే శాఖిమాని సంతసింప వుండును! —ఒక విలేఖరుడు.

III

బెజవాడ.

“బెజవాడ హోమయూలు లీగు వారి యాజమాన్యము క్రింద 19 వ తేదిని ఎడ్వర్డు పురభవన మందు కీర్తి కేసులై న

క్రియత గోపాలకృష్ణ గోఖలే గారి ద్వితియ వర్ధంతి జరుపుటకు పురజనుల సభయొకటి జరిగెను. నూరి నసింహముగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. కొండపల్లి శ్రీరామచంద్ర రావు దంటు సుబ్బారాధాని దేవులపిల్లి స్వామిశాస్త్రిలుగార్లు గోక్షే గారి జీవితమును గురించి యుపన్యసించిరి. పురజనులచే సభాభవనవంతయు క్రిక్కిరిసి యుండెను. —కార్యదర్శి

IV

బరంపురము

లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలే గారినిర్వాణదినోత్సవ మీ నెల 19 వ తేది సోమవారము సాయం కాలమునాడు కల్లికోట జైయందు న్యాయబిలి పురమందిరములో, బరంపురము యువజన సంఘము, సోషియలాజిక్ లీగు వారలచే జయప్రదముగా జరుపబడినది. సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసు నాయకులలో నొకరగు, వరహగిరి వేంకటశోగయ్యపంతులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. పురజనుల నేతలు సభ నలంకరించి యుండిరి. తొలుదొలుత గోఖలేస్మృతి విషయమై యొకానొక పంచు బాలునిచే జనుకుబడిన పద్యములతో కార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. తరువాత వెలిదండ శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు తమ సహజన్మమగునై తైలితో నాంధ్రభాషలో నొకవ్యాసమును జదివిరి. ఈజీవిత సంగ్రహము నునోహరమై, గంభీరమై, గభీరభావ విలసిల్లమైయుండెననుటకు సందియములేదు. తరువాత కలకత్తానుండి వచ్చియుండిన బాబూ సచీంద్ర ప్రసాదబాసుగా రాంగ్లభాషలో బంగాలీయులకు సహజమగు వాగ్ధాటితో సభ్యుల నావేశపరిచెడి యుపన్యాస మొసంగిరి. వీరు ముఖ్యముగ ప్రాథమిక విద్యా విషయమున నుడివిన వాక్యములు, నుకల్గాక్షరములతో ప్రతి భారతీయుని హృదయ, ఫలకమున చిత్రింప నగును. సభ యంతవరకు వచ్చిన పిమ్మట, సబుజడ్డి పరిసింహాచారిగారు లేచి, సభ నలంకరించి యుండిన ప్రతి యువకుడును, తన గృహమున నొక, గోఖలే పటము నొందుకొని, దానిని పూవులతో పూజచేయుచు “గోపాలకృష్ణ నమోఽమః” అని యను దినమును పారాయణము చేయుట వారి విధియని మడిచిరి. తరువాత, ఇప్పగుంట సుబ్బుకృష్ణయ్యగారు లేచి, కొంతవడి ముచ్చటించిన పిమ్మట కేవలము చిత్రపటము నుంచుకొని పూలతో పూజచేసిన లాభములేదనియును, ఎప్పుడు భారత కుమారులెల్లరును గోఖలే గారి యాత్మ తత్వము తెరింగి సేవా ప్రతమును బూని భారత దేశభక్త్యదయమునకు గడంగుదురో నాడే గోఖలేగారిని నిజముగా స్మరించినవార మగుదమని మడిచిరి. పిమ్మట జే. పి. నారాయణగారు మనోహరముగా మాట్లాడిన పిమ్మట సగ్రాసనాధిపతిగారి ఆంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగిసెను. మా స్వకీయ విలేఖరుడు.

నోటీసు.

702

గుడివాడ డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టులో
యన్. ఆబ్దుల్ రహిం సాహెబు, కటిక ఆబ్దుల్ రహిం సాహెబు, షేకుదాబాదు సాహెబుమీదను పొందిన నం728/13 రు డిక్రీని మహమ్మదు హాలాసాహెబు ట్రాన్సుఫరు పొంది అమలు జరుపుటకు చనిపోయిన 1వ ప్రతివాది అయిన కటిక ఆబ్దుల్ రహిం సాహెబు స్థానే వారసు అయినటువంటి తల్లి వాబీబి, భార్య మరీయాం బీబి, చెల్లెళ్లు సాతుంబీ, సాత్మా బీబి, జై నబీబి, హజ్జీబీబి, ఆమీనాబీ, కుమారుడు మియా సాహెబు మైసరు అయినందున గార్డీయర్ పినతండ్రి షేకు యిస్మాల్ చవుదరి సాహెబు కూతుళ్లు రహీంబీ, ఆసాబీ మైసరు అయినందున గార్డీయర్ పినతండ్రి షేకు యిస్మాల్ చవుదరి సాహెబు అనువాదను 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12, ప్రతివాదులుగా చేర్చవలసినదనిన్ని 10,11,12 ప్రతివాదులకు పినతండ్రిఅయిన షేకు యిస్మాల్ చవుదరి సాహెబును గార్డీయర్ గా చేర్చవలసినదనిన్ని డిక్రీ ట్రాన్సుఫరు ఫిరఫర వలసిన దనిన్ని పిటిషనులు దాఖలుచేయగా అందువైని నోటీసు నిమిత్తం 28-2-17 తేదికి వాయిదా వేసినారు గనుక ఆ తేదిని కోర్టువారియెదుట స్వయంగాగూని, ప్లీడరుగారి ద్వారాగా గాని హాజరయి ఆక్షేపణలు యేమైన పున్నయెడల మనవి చేసికొనవలసినది.

T. Ananda Rao, Pleader,
District. Munsiff Court, Gudivada.

ముక్కు గొట్టములు.

సవరంబంగారు ఆపరంజితో చేయబడి పుష్కరాగం రాయతో కట్టబడినవి. ధర పెద్దనెజు 1-కి రు. 8-0-0, నడి తరం 7-0-0, చిన్నవి 6-0-0, సదరుగొట్టములు యిమిటేషన్ కుచ్చకెంపుతో కట్టినవి పెద్దవి రు. 4-0-0, నడితరం 3-12-0 చిన్నవి 3-8-0. వ్యాకింగు పోస్తేజి ప్రత్యేకం. పుష్కరాగం రాయకిన్ని సవరం బంగారు ఆపరంజికిన్ని పుత్తరవాదం. అద్దరు చేయనపుడు అడ్వాక్సు 2 రూపాయలు పంపవలెను. మిగత వి. పి. ద్వారా పుచ్చుకోబడును. (642)
ఆర్. ఎస్. కన్నయ్య, అవడిపోట్లు, చెంగల్పట్టణిల్లా.

నిషేధము.

సర్ మైకేలు ఓడ్డయ్యగారు:— మిమ్ముచూస్తే మాకు భయం. ఇవి యుద్ధదినాలు. మీకు పంజాబుకు రాకూడదు. అంతా బాద్.

తిలకు, పాలుగారలు:— మీ గడప మేము తొక్క తలుచుకోలేదు. తొక్కుతామని చెప్పించెవరు? (బాలగంగాధర తిలకు, బిశిక్చంద్రపాలుగారలు పంజాబుకు వెళ్లగూడదని లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగారు నిషేధించిరి.)

స్థానిక వార్తలు

నిమ్మజాత్యుత్సవ సంగతులు:— ఈసంఘము వారికి సంబంధించిన వ్యాసపాడి పాఠశాలలో రుద్రకోటి శ్లోకస్వామిగారు “పరదేశములకు బోవుటకలనిదోషములు” ను గూర్చి శేపు ఉదయం 8 గంటలకు ముగియసాగెను.

రేల్వే పేయర్ల సభ:— 8వ డివిజను రేటుపేయర్ల సభ ఆదివారము సాయంత్రం 5-30 గంటలకు గోవిందప్ప నాయకపీఠంలోని కనంతి మండలమున జరుగును. కొంపు వేంకటాచలయ్యరు వీధియందు జరుగును.

ప్రపంచ చరిత్ర:— గ్రంథకర్త గాడిచర్ల హరి సర్వోద్ధేయరావు ఎం. ఏ. గారు 5-6 సంచికలను ప్రకటన పుస్తకము మా కార్యాలయమున కంపిరి. కృష్ణాక్షరతో నందు కొంటేమి. పాఠ్య మగునంత స్వీకరితముగ విభిప్రాయ మొనరించెదము.

రామకృష్ణమిషను:— రామకృష్ణ భగవానుల 82 వ వర్ణాంత్యుత్సవము మైలాపూరులో బ్రాహ్మణగోష్ఠనందలి రామ కృష్ణమందిరమునందు రాగల ఆదివారమునాడు జరుగును. వి.పి.మాధవరావు సి. ఐ. ఇగారధ్యక్షత వహించెదరు.

పచ్చయ్య కళాశాలాసాహిత్య సంగతులు:— 26వ తేదీ సాయంత్రము పి. లక్ష్మీనరకు నాయకుగారు కళాశాలా మందిరమునందు సభిజ్ఞానానికి వనగా నేమి గాను విచారమును గూర్చి యుభయపించెదరు. గొ. న్యా. శేషగిరి అయ్యరుగా రధ్యక్షత వహించెదరు.

చెన్నపురి కార్మికేషను:— పశువాకము భాగముగందలి రేటుపేయర్లను గ్రామస్థులు ఈసాయంత్రము 4 గంటలకు మందగరాజ నెరుమాళ్ల దేవశ్రమయందు సభచేసి 26వ తేదీని జరుగు కార్మికేషను ఎన్నికలకొరకు ఇద్దరిని ఎన్నుకొందురు. రావుసాహేబు వి. ఏ. పార్థసాధి మొదలి యారుగా రధ్యక్షత వహించెదరు.

ఆక్షేపణ సభ:— స్వపరిపాలనాసమితి చెన్నపురి కాళితరపున రాగల నుగళోవాసు సాయంత్రం. 5-30 గంటలకు గోక్షేపణలో నొక సభ యన్. కన్వేనర్ అయ్యంగారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగును. ఈసభలో లో. మా. తిలక్ మహాశయుని పంజాబ్ ఢిల్లీరాష్ట్రముల నుండియు పాలుగారిని పంజాబునుండియు నిషేధించిన ఆజ్ఞలను గూర్చియు గాజకీయ శిక్షితుల వ్యకాంతవాస శిక్షలను గూర్చియు ఆక్షేపించుదురు.

దేశీయస్థాన సమాజము:— ఈనెల 25 వ తేదీ సాయంత్రము 3 గంటల పెంజూరులోని రాఘవాచారి యార్ వీధి 15 నెం. గృహమునొక ప్రాథమికసభ జరుగును. 211 కృష్ణమూర్తిగారు తెలుగుస్థానాధ్యక్షులను. ఎ. రంగనాథం మొదలియార్ బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు “జీవితోద్దేశము” అనువిషయము గూర్చి యుభయపించెదరు.

దొరతిలమువారి ప్రకటన:— చెన్నపురిలో ప్రజలు యుద్ధసంబంధముగ కొన్నిదుమహులకు లోపై భయపడుచున్నారని తెలిసికొందున దొరతిలమువారి టిల్లు ప్రకటించుచున్నాను. ఇటీవల యునికలదల చెప్పబడిన పూర్వపుర్ మైదను బట్టికంపెనీవారి నాడ్ల లోపలివందు ప్రేలికందున మురిగిపోయింది. తెలిసికొన్నట్లు బంగాళా భాతములో శత్రుల నొక తెంతమాత్రమునలేవు. ప్రస్తుతి చెన్నపురిలో జరుగు నేనా ప్రయత్నములన్నియు జాగ్రత్తగానుండుకై చేయబడుచున్నవి కాన జను తెంతమాత్రమును భయపడవలసరము లేదు.

బంధకవ్రాత నిషేధసభలు:— పూనా:— రామా బాయి రాకడిగారి యధ్యక్షతక్రింద నీ పుర యంత్రములు సమావేశమైరి. సోజనీ జేవిగారు గంభీరవ్యాసముగావించి బంధకవ్రాత క్రొవ్వములను వెల్లడించిరి. సారాజ్ జీకన్యగూడ మాట్లాడెను. సభ్యులందరును బంధకవ్రాతమును తిక్షణము ఆపివేయవలయునని తీర్మానించి ఆ తీర్మానమును గాజ ప్రతినిధిగారికి తంతివాత్త మూలముగా బంపిరి. పాల్ ఘాటు:— ఈ యూగ నొక బంధకవ్రాత నిషేధసంఘ మేర్పఱుపబడింది. ఇయ్యది చెన్నపురిలోని ముఖ్యసంఘమునకు కాళిగా నిర్మయించ బడినది. ఈ సంఘాన్వేషము జరులకు విద్య గగపి బంధకవ్రాత గోమయలను తెలియజేయుట. ఈ సంఘమునకు పి. గానుని మినకోగారు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొన బడిరి.

వ్యాయస్థాన వార్తలు. కిల్పాకులో నివసించు మిన్డెన్హిల్ అను నామె తనయంటిలో మిన్ సర్కారునామెకు 40రూ॥ల అద్దెతో ఏప్రిలు 1వ తేదీనొకరు ఉండుట కొక భాగము నిచ్చెను. ఈ నెల 4వ తేదీని మిన్ సర్కారునామె త్వరలో ఇల్లు మా ర్చుకొనుట కేర్పాట్లు చేయుచున్నదని మిన్ డెన్హిల్ అను నామె యెతిగి ఈ తోటవానిని బిలిచి మిన్ సర్కారు తనకు కొంత బాకీయున్నదన బండి ఆమె ఇంటి ఆరణజములనుండి బయటికి పోనీయవలదని చెప్పివెట్టెను. ఈసంగతి మిన్ సర్కారు తెలిసికొని కోపముతో మిన్డెన్హిల్ అను చెప్పవైకొట్టెను. అందుపై మిన్డెన్హిల్, మిన్ సర్కారుపై ఎగ్గురు పోలీసుకోర్టులో ఫిర్యాదుచేసెను.మిన్ సర్కారు తానుకొట్టలేదనియు, మిన్డెన్హిల్ అను పరాధ వింది మాపించెననియు చెప్పకొనెను. నిన్నటిదినునకట మేజిస్ట్రేటుగారు కేసునిచారించి మిన్ సర్కారు నేరము చేయలేదని ఆమెను వదిలివెట్టెను.

గవర్నరుగారి పర్యటనము.

ఇంద్రావతి వంతెనను తెరిచుట. గవర్నరుగారు మహారాజుగారివోడను ఇంజనీరుతోడను 22-వ తేదీ యుదయమున నకరంగపురమునకు బోయి ఇంద్రావతివంతెనను తెరిచిరి.

వంతెనను తెరిచెనయిన గవర్నరుగారిని ప్రార్థించుచు ఎక్కిర్యూటిపు ఇంజనీరు గోల్కొగారు ఇట్లు నడిచిరి. ఈ వంతెనను నిర్మించుట 1910-వ సంవత్సరము ప్రారంభము లో ప్రారంభించిరి. 1916-వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెలలో నిది పూర్తియైంది. దీనిపొడవు 405 అడుగులు వెడల్పు 86 అడుగులు. ఇంద్రావతి నదిలో చాలకాలము నీరగుట వచ్చునుగాన ప్రతిసంఘమున రిమాగములకంటే ఎక్కువకాలము పరిశ్రమ టకుకలెండదు. దీనివలననే ఇన్ని సంవత్సరములుపట్టికది. గాన్లు ఇటీకలు ఈ ప్రాంతములందు దొడకును. కాని ఇనుపరూలములు మున్నగువానిని నిజరాసగమునండి ఇంత (125 మైళ్ళ) దూరము గోడ్డుమీద తీసికొని రావలసియుండెను. ఇదియు ఆలగ్యమునకు నోడ్పడినది. వంతెన కొరతైన న్యయము 889875 రూ॥ లు. దీనిలో జయపూరు సుహారాజుగారు 150000 రూ॥ ల నొనంగిరి. వంతెనను నిర్మించు విషయమున మహారాజుగారు విశేష శ్రద్ధ గొనిరి. నడువన ప్రభములను పొదుటయందు విశేషకృష్యము గలిగెను. దానిని పొదుచుండగా నదిపట్టమునకు 25 అడుగులు లోతున ఏటవాలుగా నుండు ఒక పెద్దరాయి అడ్డము వచ్చెను. దీనిని తొల్యుట చాలకష్ట మయ్యెను. బొంబాయినుండి నీటిలో మునిగి పనిచేయువారిని గావించి వారివలన డైవమైటులతో రాతిని పట్టుచుగా నొట్టిచి ఏటవాలుగానుండు ప్రదేశమున చదును చేసి స్తంభమును సాదించితిమి. స్తంభముల నది కట్టమునకు దిగువను 35 నుండి 40 అడుగుల లోతునకల గలవు. నదివైక 50 అడుగుల ఎత్తున గోడ్డు ఏర్పాటుచబడినది. ఈవంతెన నిర్మింపబడుటకు ముందు సాకవంతెనకు ప్రదేశమునకు గోడ్డు లేకుండున బండ్ల రాకపోకలకు చాల కష్టము గలుగుచుండెను. కాని ఇప్పుడెన్నో ఈవంతెనములముగా విద్యరాష్ట్రములలో రాకపోకలకు మంచిదుపాయములు గలవు. జయపూరులో రాకపోకల సుపాయములేర్పడుటకు మరీ తెలువంతెనలు నిర్మింపబడవచ్చునని గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు పట్టిక చుట్టున కాళివారి నభివర్ధించి గోల్కొగారిని గొనియాడి ఈవంతెన మూలమునను, గోల్కొగారునను, జయపూరు సంస్థానమునకు భాని భాగ్యోరము. మంచికాలములో సుమకాడు గాక యని నడిచి, మహారాజుగారి విశేషమునకు మెచ్చుకొని, వంతెనను తెరిచి వంతెన యరణజ కొంతకాల ప్రాంతకాల భోజనము నాగించి యధ్యాత్ములు నుజల జయపూరుకు వచ్చిరి.

నిన్నటిదిను మహారాజుగారు గవర్నరుగారి గౌరవాన్వయమున గొప్ప పోటరింగును జేసిరి. అనంతరము జయపూరు కొండలయందుండు అనాగరిక జనుల ఆటలు ప్రవర్ధింపబడెను. అనాగరిక జనులలో ననేక బాతులవారు వచ్చిరి. గొడవ జాతివారి యాట కొంతకలకు హృద్యముగ నుండెను. గొడవ బజాతి స్త్రీలు నుంచి కంకర్వముగో పాటసాడి నాట్యము నలిపిరి. సాహేబజాతివారి కత్తిసాయుద్ధ అతివ్యయగా నుండెను. కొందఱు భయంకములకు నేమయు నేరికొని తప్పెటలు వాయించు నాట్యము నలిపిరి. గవర్నరుగారు, వారియేడెటును, మహారాజుగారును, మహారాజుగారును వెన్నుగారును మున్నగువారును ఈనాట్యములకు దిలకొంచిరి.

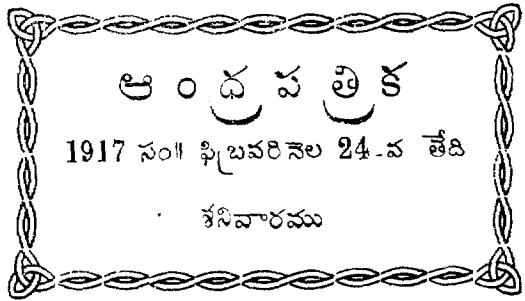
రాత్రిపూట అగ్నిప్రస్థములు కనురచ్యముగా జరిగెను. దీనితో గవర్నరుగారి పర్యటన ముగియించుటకు ముగిసెను. గవర్నరుగారికి గౌరవముల సొంపించుటకు మహారాజుగారు నవాబువేంకన్న సుమంగులగురు విశేష శ్రద్ధ తీసికొని సక్రమముగా జరిగించిరి. అతిథులకు మంచిలికము లేర్పపఱుపబడెను. సంస్థానపు అటవీకాళివా నీరుగులను బహురచ్యముగా నేర్పబడిరి. సంస్థానపు మేనేజరు ఐ. భగీరథరావుగారు అతిథులకు శకటములను, తెగటబండ్లను మున్నగువానిని చక్కగా నేర్పబడిరి.

ఈ ఉదయము గవర్నరుగారు సుపరిహరముగా సాబూరుమీదుగా వాల్తేరుకు ప్రయాణమైరి.

ఈ ఫనలి సంవత్సరము మొదటి 6 నెలలో నంలువ్యాధులవలన చచ్చిన పశువులసంఖ్య గతవత్సరమునకంటే 6155, ఎక్కువైనవి. అనగా చూటికె 22 మైచ్చింది. దొరతము వారిండులకు కారణములను విచారింప నేర్పాట్లు చేయుచున్నాను

విషయానుక్రమణిక.

నరసాపురసభ	3
గోఖలే సాంవత్సరికా రాధనము	4
స్థానిక వాస్తవములు, గవర్నరుగారి పర్యటనము	5
ప్రధాన వ్యాసము	
పైనికనాకా సంరక్షణములు	6
వాస్తవ-వాస్తవికములు	7
విరోధానుభవసంగ్రహము	
విశేషతంత్రవాదము	8-9
సామాజిక శాస్త్రము	10
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదము	11-12

పైనికనాకా సంరక్షణములు.

అన్ని దేశములందును దేశసంరక్షణములు జాతీయోద్ధారకులందు ప్రముఖముగ బరిగెడివలయును. దేశసంరక్షణమునకై ప్రాణములను సమర్పించిన శూరులు వీరులుగ గొలువబడుచున్నారు. దేశక్షేమము ప్రజలసఖము దేశసంరక్షణముపై నాధారపడి యుండును. దేశసంరక్షణమునకు తగిన బలసాధనములు లేని దేశములు పరాక్రాంతమునకు లోనై పరువుప్రతిష్ఠలు లేకను కష్టపరంపరలకు పాలగుచుండును. మన మాతృదేశచరిత్రము దీనికి నిదర్శనముగ నున్నది. అనాది నుండియును దేశము పరాక్రాంతమునకు లోనై కష్టముల ననుభవించిన విధము దేశాభిమానులకు సంతాపమును గలిగించును. ఆంగ్లేయపరిపాలనము స్థాపించిన తరువాతను దేశమునందు శాంతి స్థాపితమై దేశసంరక్షణమునకు తగిన బల మేర్పడి దేశమునకు పరాక్రాంతభయము తొలగినది. భరతఖండమునకు ప్రకృతి సిద్ధములైన సంరక్షణములు గలవు. మూడు దిశలందు మహాసముద్రమును నాల్గవదిశయందు మహాసగమును గలవు. అనాది నుండియును హిందూదేశమునందు పరరాజులు పశ్చిమోత్తరముఖమున ప్రవేశించుచుండిరి. ఆంగ్లేయులు సముద్రమార్గమున ప్రవేశించి సామ్రాజ్యమును స్థాపించిరి. భరతఖండమును సురక్షితముచేయుటకు సైన్యబలము నాకాబలము అవసరములు. ఆంగ్లేయులకు మహాత్తరమైన నాకాబల ముండుటవలన నాబలము బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాంతర్భాగములను రక్షింప గలిగినది. సైన్యబలము విశేషము లేనందున భరతఖండమునందు సైన్యబలమును వృద్ధిచేయుట యవసరమై యుండెను. భరతఖండసంరక్షణమునకు 1913-14 వ సంవత్సరమునందు 1,73,000 భారతయోధులు, 78,000 ఆంగ్లయోధులు గలరు. సైన్యమునకై సంవత్సరమునకు 30 కోట్లరూప్యములు వ్యయ మగుచుండెను. నాకాదళమునకై 70 లక్షల రూప్యములు వ్యయ మగుచుండెను. మరియు 40,000 స్వచ్ఛందయోధులు 31,000 సంస్థానయోధులు గలరు. యుద్ధ మారంభమైన తరువాతను బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునకు భరతఖండయోధవర్గమువలన గలిగిన ప్రయోజనము గలుగగల ప్రయోజనము విదితమైనది.

ఈ విషయమును గురించి నిన్నను ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు చదివిన యువన్యాసము ను విచారోపేతమై యున్నది. యుద్ధమువలన బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాంతర్భాగముల బలాబలములను నిర్ణయించుట సాధ్యమైనది. స్వపరిపాలనము గల యధిని వేశ గాజ్యముల కంటెను హిందూదేశమునేక రెట్లధికమైన సాహాయ్యమును సామ్రాజ్య సంరక్షణమునకై చేయగలిగినది. అందువలన భరతఖండమునకు సామ్రాజ్యమునందు కారవస్థాన మేర్పడుట యవసరమైనది. భరతఖండమంతకు మించిన సాహాయ్యమును జేయకపోవుట యాంగ్లరాజనీతిజ్ఞుల లోపము గాని భరతఖండపు లోపము గాదని విచారశీలురకు విదితమైనది. యుద్ధారంభదశయందు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాంతర్భాగముల సైన్యస్థితి పరిశీలించిన ఈవిషయము విదితము గాగలదు. 1913-14 నందు బ్రిటీషు ద్వీపములు 2,75,000 సైనికులకై 44 కోట్లు, కనడా 71,000 సైనికులకై 2 కోట్లు, ఆస్ట్రేలియా 150,000 సైనికులకై 3½ కోట్లు, దక్షిణాఫ్రికా 28,000 సైనికులకై 1½ కోట్లు, భరతఖండము 2,37,000 సైనికులకై 27 కోట్లు రూప్యములు వ్యయము చేసెను. నాకాబలమునకై గ్రేటు బ్రిటను 1914-15 నందు 76 కోట్ల రూప్యములను ఆస్ట్రేలియా కనడాలు 5 కోట్ల రూప్యములను వ్యయము చేసినవి. భరతఖండము యుద్ధ మారంభమైన రెండుమాసములలో 2,00,000 సుశిక్షితులైన సైన్యములను రణరంగములకు పంపగలిగెను. బెల్జియమువలె భారతయోధులును జర్మనుల విజయప్రవాహము నరికట్టుటకు యుద్ధారంభమునందు దోడ్పడిరి. యుద్ధ మారంభమైన తరువాతను గతించిన రెండు సంవత్సరములందును 2,00,000 క్రొత్త భారతయోధులు సైన్యవర్గమునందు జేరిరి. గతించిన సెప్టెంబరు మాసమునందు షమ్సుల్లహ్ ప్రభువు సామ్రాజ్య శాసన సభయందు చేసిన ప్రసంగము వలనను భరతఖండమువలన గలిగిన ప్రయోజనము వ్యక్తమైనది. ఇంత చేసినను భరతవర్షము యుద్ధమున కితర భాగములు చేసిన సాహాయ్యము చేయలేదని ఘోషించెడి మహానుభావులు గలరు. విజయమునకై గ్రేటుబ్రిటను అపారమైన త్యాగమును జూపుచున్న విషయము సత్యమైనను వలసరాజ్యములు మాత్రము భరతఖండమునకు మించిన త్యాగమును జూప లేదని రంగస్వామి అయ్యంగారు తెలిపిన భావముతో నందరును నేకీ భవించవలసి యుండును. హిందూదేశమునందు సైన్యమునకై ప్రతియేటను 30 కోట్లరూప్యములను వ్యయముచేసి సైన్యమును యుద్ధమునకు సిద్ధముగ నుంచుట సంభవించినది. ఆవ్యయమును లెక్కించిన అనేక కోట్ల రూప్యము లగును. ఇటులుచేయుటకుగలకారణము రుష్యావలని భయమని విశద మగుచున్నది. రుష్యాకును బ్రిటీషుద్వీపములకును మిత్రత్వము గలుగుటవలన నిపు డాభయము పోయినది. యుద్ధానంతరము సైన్యబలమును తగ్గించుట కవకాశ మున్నదియును లేనిదియును యుద్ధానంతరమునందు నిర్ణయింప బడెడి సంధినియమములవలనను నిర్ణయము గావలసియున్నది.

లోకచరిత్రమును పరిశీలించుటవలన యూరపుఖండమునందువలె ఆసియాఖండము నందును దేశ సంరక్షణమున కపారమైన సైన్య మవసరమని గ్రాహ్య మగుచున్నది. ఈసైన్యమును హిందూదేశమునందు శాశ్వతసైన్య పద్ధతిననుసరించి సిద్ధము చేసిన వ్యయభారమును భరించుట దేశమునకు దుర్భర మగును. ఇప్పుడు గల సైన్యమునకు రెట్టింపు సైన్యమును స్థిరముగ

నేర్పాటుచేసిన సంవత్సరమునకు 60 కోట్లరూప్యములు దేశాదాయమునందు సగముభాగము సైన్యమునకై వ్యయ మగును. ఈదురస్థితు తొలగించుటకై దేశసంరక్షణమునకై యూరపురాజ్యములందు వలె నిర్బంధకముగ స్వచ్ఛందయోధవర్గమును నిర్మించుట యవసర మగుచున్నది. ఆయోధవర్గనిర్మాణమునకు దేశసంరక్షక బలశాసనము మూలము గాగలదు. దేశసంరక్షణము మన చేతియందున్నపుడే మనకు స్వపరిపాలనప్రధానము సిద్ధించగలదు. దేశసంరక్షక బలబీజాంకురము లేర్పడుటకై దేశాభిమాను లందరును స్వచ్ఛందయోధవర్గమునందు తాము చేరియును ఇతరులను చేర్చియును దేశక్షేమమునకై పనిబూనవలసి యుండును. మూడుదిశల సముద్రము గల హిందూదేశ సంరక్షణమునకు సైన్యబలము శోపాటు నాకాబలము సయిత మవసరమని సకలజనులు గ్రహించగలరు. ఇంతవరకును నాసియాఖండమునందు కాని యూరపుఖండమునందు గాని గ్రేటుబ్రిటను నాకాబలమును మించిన నాకాబలము లేనందున భరతఖండమునకు నాకాబలము లేకపోయినను భయము లేకుండెను. ఇప్పుడు తూర్పునజపాను పడమట జర్మని విశేషమైన నాకాబలమును గలిగియున్నవి. ఆబలము దినదిన ప్రవర్ధమాన మగుచున్నది. ఒకయుద్ధనావరేవులను వ్యాపారమును నాశనముచేసి సంక్షోభమును కలిగించవచ్చును. దేశసంరక్షణమునకై సైన్యబలమువలె నాకాబలమును నత్యవసరమని గ్రాహ్య మగుచున్నది. ఈయుభయ బలనిర్మాణమునకును నవసరమైన ప్రజలు భరతఖండమునందు గలరు. ఈయుభయ బలమును నిర్మించుట వలన భరతఖండ సంరక్షణము బ్రిటీషుసామ్రాజ్య సంరక్షణము సులభ సాధ్యములు గాగలవు. ఏప్రిలు మాసమునందు లండనునందు గూడ నున్న సామ్రాజ్య సభయందు దీమహా ద్విషయ ముచిత్తీరిని చర్చించి నిర్ణయింపబడునని నమ్ముచున్నాము. భారతీయులు స్వదేశసంరక్షణమును సామ్రాజ్య సంరక్షణమును జేయుటకై సంసిద్ధులై యున్నారని బ్రిటీషు ప్రజలకును లోకమునకును స్పష్టము చేయుటకై వేలకొలది భారతీయులు స్వచ్ఛంద యోధవర్గమునందు జేరి దేశారాధనమును జేసి మాతృప్రసాదమును బడయవలసి యుండును. ఆకాశ యానములు జలాంతర్గామినులు ప్రబలిన యీ కాలమునందు దేశసంరక్షక తంత్రమునందు నూతనవిధాన మవసర మగుచున్నది. ఆయవసరము ననుసరించి భరతఖండము విషయమై పైనిక నాకా సంరక్షణ విధానము సామ్రాజ్య సభయందు నిర్ణయింపబడు ననియును ఆవిధానము హిందూదేశ సంరక్షణమునకు దగినటు లేర్పాటు చేయబడు ననియును నమ్ముచున్నాము.

ఇంటర్వ్యూ డిప్యూటీ విధానము.

ఇంటర్వ్యూ డిప్యూటీ పరీక్షయందు విద్యార్థులపాఠముగ తప్పిపోవుటకు గల కారణంబుల నన్వేషించుటకై ఒక యుపసభ ఏర్పాటుచేయబడినది. ఆయుపసభ పరీక్షయందు దఫజయమున కీక్రింది కారణంబులను నిర్ణయించినది.

- I. కళాశాలలందు విద్యార్థులసంఖ్యకు జేర్చుకొనుట.
- II. చదువలసిన విషయము లధికముగ గలవు. (అనుకూలు 9 ప్రతికూలు 2.) 2. దిగువతరగతులందు పొందిన శిక్షణము చాలియుండలేదు. 3. పాఠశాలలందు క్రమమైనవ్యాకరణ శిక్షణము లేనందున ఇంటర్వ్యూ డిప్యూటీ ఆంగ్లభాషాప్రావీణ్యమునకు భంగము గలిగినది III. విద్యార్థులకు అపజయములకు గారణం బయ్యుండవచ్చును. IV. విద్యార్థులు

శిక్షణ విషయములను ముఖ్యముగ నాంగ్లభాషావిషయములను తగ్గించుట యవసరము (హంటరు గారు ప్రతిపాదించు.)

V. విద్యార్థులు పరీక్షలందు బొందినగణముల సంఖ్య నున్నట్లు లీవింగు సర్టిఫికేటులను ననుసరించి మెట్రిక్యులేషను సర్టిఫికేటులను పొందవచ్చును.

పైన వినరించిన యంశములను బాగుగ నాలోచించినపుడు విద్యావిధానమునందు గల లోపములు బోధ్యము లగుచున్నవి. ప్రథమ తరగతి పాఠశాల లభివృద్ధిని జెందుచున్నది. మధ్యమ తరగతిపాఠశాలలు కొద్దిగ నభివృద్ధిని జెందుచున్నవి. ఉన్నతపాఠశాలల కళాశాలసంఖ్య వృద్ధిని బొందుట లేదు. విద్యార్థులు స్కూలుల నైనను వరీక్షయందు కృతార్థులైన తరువాతను చేయునదేమియును లేదు. కళాశాలలందు చేరవలయును. కళాశాలల సంఖ్యను పెంచుటని లోపము పాలకులదిగాని సంఖ్య యధికమగుటకు గారకులు కళాశాలానిర్వాహకులు గాని విద్యార్థులు గాని కాజాలరు. అన్ని కళాశాలలను వెసిజెస్సి కళాశాలవలె విద్యార్థులకు తావు నొసంగనిచో సగము భాగము విద్యార్థులు విలిచియుండవలసియుగరు. విద్యార్థులు చదువనలసిన విద్యావిధానక్రమము కష్టమని యందరును తలచుచున్నారు. అందు ముఖ్యముగ నాంగ్లభాషావిషయములు విశేషము గనున్నవి. ఆంగ్లభాషాభిమానులైన హంటరుగారి కీవిషయము తలనొప్పి గలిగించినను ఇదివిజయైన సిద్ధాంతము. పరభాషయందు పదియవకావ్యములను జదువుట యెంతప్రమాదయె హంటరుగారు గ్రహించలేక యుండుట విచారకరము. సుదీర్ఘయంగ్లభాషాపాండిత్యమువలన విద్యార్థులకుగాని దేశమునకుగాని కలుగగల ప్రయోజనము లేదు. ఆంగ్లభాషయందు పఠనీయగ్రంథములసంఖ్యను తగ్గించుటవలన విద్యార్థులభారము కొంతతగ్గగలదు. ఉన్నత పాఠశాలలందును మధ్యమ పాఠశాలలందును నాంగ్లభాషాపాండిత్యము వృద్ధిపొందుటకు ఉన్నత పాఠశాలల సంఖ్య పెంచుట యవసరము. ఆంగ్ల వ్యాకరణమును జరుపుటవలనను నాంగ్లభాషాపాండిత్యము గలుగవచ్చును. హైందవుల నాంగ్లభాషాపాండితులను జేయుటకై ప్రయత్నించుటవలనను గలిగెడి ప్రయోజనము స్వల్పము. ఉపసంఘము మెట్రిక్యులేషను సర్టిఫికేటు విషయము చేసిన తీర్మానము విద్యార్థులు పొట్ట ప్రోసికొనుటకైనను అడ్డుడగలను. ఆంగ్లేయులు 7 నుదును హైందవులు 6 గుగును గల యుపసంఘము ఆంగ్లభాషాశిక్షణమును గురించి చేసిన యుపదేశమును సి నేటు బాగుగ యోచించి ఇంటర్మీడియేటు విద్యావిధానమునందు మార్పులను జేసి విద్యార్థులకష్టములను గట్టెక్కించునని నమ్ముచున్నాము.

అజ్ఞానమా, దుర్జ్ఞానమా?

మన కోశాధ్యక్షుడు సర్ విలియం మేయరుగారు యుద్ధమున కేమియు మెసంగుటలేదనియు, దేశాదాయము సంతయు రయిలును నేయించుటయందును, పాఠశాలలను కట్టించుటయందును, జలదారులను నిర్మించుటయందును వినియోగించుచున్నాడనియు లండను హైమన్సు పత్రికలో ఎనకో మహానుభావుడు (ఇండియా ఫించుమెంటువలెనే కనపడుచున్నాడు) వ్రాసియున్నాడు. నాల్గ్ క్లిఫ్ ఫ్రభువుగారి యాజమాన్యముక్రిందికి లండను హైమన్సు పత్రిక వచ్చినది మొదలు దానియందున్న గౌరవము ఇట్టి అవకాశిక వ్రాతలవలన లోకమునకు పోవుచున్నది. హిందూదేశము యే బ్రిటిషు అధినివేశముచేయంత సహాయము సామ్రాజ్యమున కియ్యద్దములో జేసినదని పాఠకులకు తెలిసిన విషయమే. ఆర్యావర్తము మెసపటామియా, ఈజిప్టు, ఆఫ్రికాదేశములకు కలతలకు పయగ వైసికులను పంపినది. వారెచ్చట నేపజేయుచున్నను వారి జీతముల నిచ్చుచున్నది. పెటెటోరియలు వైస్యములు ఇండియా కీరెండున్నర యొడ్డనండి వచ్చుచుండగా వారిని యుద్ధమునకయి తప్పించి

పంపుచున్నది. వారికి జీతముల నొసంగుచున్నది. మెసపటామియా వైస్యమునకు కావలసిన అన్నిపదార్థములను, పోకచెక్కలు మొదలు రయిలువం తెనలవతును పంపుచున్నది. స్వదేశ సంస్థానాధిపతులును, మహారాజులును, రాజులును, జమీదారులును, సాధారణులును కోటరూపాయలను కానుకలుగా సమర్పించి యున్నారు. స్త్రీలు వైస్యములకు కావలసిన ఆనేక వస్తువులను డిపోలుగా గూడి చేసి పంపుచున్నారు. అన్నిటికంటె హిందూదేశస్థులు ఈ విషయదేశలో చేయవలసిన మహోపకారము శాంత చిత్తులయి యుండుట. ఈరెండున్నర వత్సరములనుండియు మనము శాంతచిత్తులమయి యుండుట యేగాక, దాదాపు నాలుగు లక్షల వైస్యమును యుద్ధానికి పంపినదియే గాక, లక్షలకు లక్షలు భారతీయులను తప్పించి తీసికొని వెళ్లుడని ప్రాధిచితిమిగదా? ఆప్రాధనలకు నిరాకరించినచో మన పేష్మున్నది? ఇక యుద్ధపు పత్రములను ధనమును వారు కత్తికత్తినట్లు కొనుచున్నారు. తమదేశమును తామెలుకొను నోమునోచుకొనని భారతీయులు, వారికష్టనిష్ఠురము లేనియున్నను, వానినన్నిటిని మఱచిపోయి, యంతకంటె మరేమిచేయ గలుగుదురో మానవుడయిన వానికెవనినని తోచుటలేదు. శాంతదినములలో హిందూస్థానము ఇంగ్లాండునకు చేసిన మహోపకారమును గురించి తిరుచునాపల్లిలో నాగ్నికజేతలగు ఎస్. కె. కర్కగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— హిందూదేశమునకు పంపబడు క్రొత్త వైసికుల నందఱిని అనేక సంవత్సరములనుండి ఇండియా తరీతు చేయుచున్నది. వారివేతనాది వ్యయముల నన్నింటిని భరించుచున్నది. హిందూదేశములో తమనిర్ణీతకాల మయిదువత్సరములు కొలువుచేసి వెళ్లిక ఆంగ్ల వైసికులు యుద్ధారంభమున నింగ్లాండులో 4,00,000 మంది 45 ఏండ్లలోపు వారుండిరి. నాలుగు వైస్యవ్రతుములకని వినియోగించు సామ్యు 24 కోట్ల రూపాయలలో ఇంగ్లాండులోనున్న ఆంగ్ల వైస్యము క్రింద 6 కోట్లను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఇండియాలోనున్న ఆంగ్ల వైస్యముకొకకయి 12 కోట్ల రూపాయలను యేడాదికి నెలపు చేయుచున్నారు. ఇండియా నుండి కాలముతీరవెళ్లు వైసికులలో 15,000 మందిని రిజర్వు క్రిందనని ఇంగ్లాండును మున్నది. యుద్ధాదిని ఇండియాలో శిక్షుకులయి వెళ్లి ఇంగ్లాండులోనున్న వైస్యము 4,00,000 మంది కొకకును మొత్తముమీద నిండియా వెచ్చించిన సామ్యు 360 కోట్ల రూపాయలు." ఏమి యు రా ని ప్రారంభమలను, సుశిక్షుటలనుగ జేయుట కేటేట నిండియా యంతసామ్యును వ్యయముచేయుచుండగ, యుద్ధమునకయి యా పెయేమియు చేయక మూగ మొద్దులగు "ఏ శనిగ్రహములోనో యుద్ధము జలుగుచున్నట్లు అనేకమొప్పుక మాచున్నది." అని రెండ్రాన్వేషకుల నుచు న్నారు. ఈమాటలు వారి యజ్ఞానమునే గాక దుర్జ్ఞానమును గూడవెల్లడించుచున్నవి. ఏదీ, "అధినివేశముల త్యాగము" అధినివేశముల భక్తి అని గొంతులు పొంగుచు పోవునట్లు మన మహావీరులు ఇండియానుం దా దేశముల చేసి త్యాగ మేదియో జెప్పనిండు. అధినివేశములను స్వరహితము లేక, ఒకరి చేతికిందనుండు ఇంకొకరుగారి బుద్ధిని పరదేశ ప్రభుత్వము నేద నిండియా నాపిట్లు లోకచారిత్రమునం దేదేశమును నాపకదు. సామ్యువు విమోచితియందు ఆశ్రీతి యావా లేమిజేసినదియు నిన్నవ్రాసియే యున్నాము.

లాయడు జాబ్బిగారి ప్రరంగము.

శ్రీ ముఖ్యమంత్రి లాయడు జాబ్బిగారు నేడు పార్లమెంటులో జేసిన ప్రరంగము అతి ముఖ్యమయినది. గ్రేటు బ్రిటనులో శిక్షకుల లెక్కను దియు ఆయన హాచక పండు బలిచిచేతిలో బెట్టినట్లు చక్కగా జెప్పియున్నారు. సర్వేయియును దుండగములవలన కలుగుచున్న భాధలను క్షిప్రుముగ తొలగించుటకయి రెండయిపాయములను జెప్పియున్నారు. మొదటిది వానినిధ్యంసుము జేయుటకయి చేయవలసిన ప్రయత్నములు. ఈ ప్రయత్నములను అడ్డెరల్ వారు అనకో గాత్రములు జేయుచునే యున్నారు. రెండవది పోయిన నావలకు భదురంగ క్రొత్త నావలను నిర్మించుటయును, అజవసరమయిన నావలను గ్రేటు బ్రిటనులో నిగుమతి చేయవండుటయును. కాఫీ, తేయాకు, కోకో, కాగితములు, ఇంక ననేక భోగ్యవస్తువులు నిషేధింపబడబోవుచున్నవి. ధాన్యములను గ్రేటు బ్రిటనులోనే చాలమట్టుకు పండించుకొనుటకయి వ్యవసాయదారుల కనేక విధములయిన సౌకర్యములను ప్రభుత్వమువారేర్పఱచ దలచి యున్నారు. అందు ముఖ్యమయినది నాలుగేండ్లకాకుండు వారి ధాన్యమును ఇంతధరకు తక్కువకాకుండు ప్రభుత్వమువారే కొనెదరనిచెప్పట. బంజరు భూమియును, గడ్డిమయియును నే ద్యము చేయ బడును

కలప దిగు మతిని చాలభాగము తగ్గించి, ప్రాన ఇంగ్లాండులలోని అడవులనుకొట్టి సరఫరా చేసికొనుట యిత్తిములు చేయబడును. నిలువజేసియుంచిన ధాన్యం పంటలు సరిగా పండనందున బహు తక్కువగా నున్నద ముఖ్యమంత్రిగారు నెల విచ్చియున్నారు. దేశస్థితి ఉన్నది ఉన్నట్లుగా లాయడు జాబ్బిగారు చెప్పట ఎంతే బాగుగనున్నది. అప్పుడు ప్రజలు వారేకష్టములు పడవలసియ న్నదో, ఏత్యాగములు చేయవలసియున్నదో స్పష్టముగ తెలిసికొని ఆందుకయి సిద్ధపడుదురు. మొట్టమొదటినుండియు ఈముఖ్య మంత్రిగారు దేశనిజస్థితిని బాగా వెట్టిక చెప్పెను, ప్రజలను యుద్ధమునకు గొప్పత్యాగములన జేయుదని పురికొల్పుచుండుటయే విజయమునకు కారణము కాగలదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు మెసపటామియా మొదలగు రంగములకు యుద్ధపరికరములను ఇండియానుండియే పంపుటకు నిశ్చయించి, హాలెండుగారి యాధి పత్యముక్రింద యుద్ధపరికరముల కాఖను ఏర్పాటుచేయుటయు, యుద్ధసామగ్రితో ఇంగ్లాండునుండి రావలసిన నావలను తగ్గించి నేయుటయు, ఇంక అనేక యితర విషయములకై కావలసిన సరకుల నిండియానుండియే యుద్ధ రంగములకు పంపుటకై పరిశ్రమ చేయు చుండుటయు మిక్కిలి యుక్తముగ నున్నది. ఇప్పటికనేక పరిశ్రమలు మన దేశములో నున్నయెడల ఎంత సహాయయినను జేసియుందుము గదా? ఈ కష్టకాలములో ఇండియాదేశపు యువయోగ మిప్పుడు బయటపడు చున్నది. ఆదియు శుభవాయకమే.

లక్క యెగుమతి నిషేధము

లక్క యుద్ధసామగ్రిలను జేయుటకై మన దేశము నందు కావలసి యున్నది. అందుకలన వ్యాపారాంగమంత్రి లక్క పరదేశముల కెగుమతిచేయ వలదని యుత్తరువుచేసెను. కాని ఎగుమతి చేయ దలచినవారు పాలకుల యుత్తరువును బొంది ఎగుమతి చేయదలచిన లక్కలో నయినవంతో లక్కను నిలువయుంచి దానిని తక్కువధర కమ్ముటకై యంగీకరించుచు నేసిం చిన దానిని ఎగుమతి చేయవచ్చును. ఇందువలనను ఎగుమతి చేయు వర్తకులకు గలిగెడి నష్టమునకు వర్తకు లంగీకరించినందులకు పాలకులు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు. లక్క-వ్యాపారమువలన లాభమును బొందునది పరదేశస్థులు దానినుపయోగించి లాభమును బొందునది పరదేశీయులు. హిందూదేశమునందు రయిలులు మాత్రమే లాభమును పొందజాలరు. ఈవిధమున నె ఇతరమైన అపకృష్ట పదార్థముల యెగుమతి వలనను దేశభాగ్యదమును నకు భంగము గలుగుచున్నది.

భారతీయులకు సైనికోద్యోగములు.

స్వచ్ఛంద వైస్యములో భారతీయులకు ఉద్యోగ పదవులు వారు సుశిక్షితులయి యోగ్యులను బడసిన తరువాత నొసంగునట్లు రాజ్యప్రతినిధిగారు ఛేంబర్లను గాకి తెలిపినది. పార్లమెంటులో ఇండియామంత్రి గారు నెలవిచ్చిరి. ఆనేక సంవత్సరముల నుండియు కావలయునని మనము నెట్లుకొనుచున్న మొఱలు నేటికి ఫలించినవి. స్వచ్ఛంద వైసిక నేనలో జేరువారు తమ వైస్య సాహసములను యోగ్యతా లక్షణములను నాపిచేసి ఉద్యోగస్థులు కావచ్చును గాన మనవారు నేటికేయు చేరెదరు గాకదాని యోగ్యులెంచుచున్నాము. ఆంగ్లవీరులు, హైందవులకును వైస్యములోనున్న జాతిభేద విాయగ్యమువలన నీ దిగుగు కొంతకంత రూపుమాని పోయినది. ప్రభుత్వమువారిట్లు చేసవలచిండునయి మాకృతజ్ఞ తావునకు వందనయుల నర్పించుచున్నాము.

జయపు* మనకును విజయగ్రంథమునకును మార్గమధ్యమునందుగల ఇంగ్లాండునదికి 1910 యందు కట్టుట కాంభించిన వంకెన గత్యంతస్థిగాంతమునకు యిగిసినది. వంకెనపొడుగు 462 అడుగులు. దినిని కట్టుటకై రూ. 89,875 వ్యయమైనది. అందు రూ. 1,50,000 జయపురము మహారాజుగా రిచ్చి యుండిరి. ఒక చిన్నవంకెన కట్టుట కేదెంట్లు పట్టుట విచిత్రముగ నాండగలదు. పి.డెబ్ల్యు. డి. కాళవారి మాంధ్యముదీనివలన విశదము గాగలదు. ఇతరు లెకరైన కంట్రాక్టు తీసుకొనిన రెండేండ్లలో ఘుగించియుండురు. ఇట్టి విషయములను విచారణ చేయుచున్న సభ యేమి నిశ్చయించునో మాడవలసియున్నది.

ఛేంబర్లనుగారు తాముమాత్రమే సామ్రాజ్య మహాసభలో ఇండియా ప్రతినిధిగ నుండెదరని కామన్సు సభలో పలికి యున్నారు. లిక్సినరు మహారాజు సింహ మెప్పునుగారలు ఆయనతో పాటు సభలోనికి వెళ్లెదరట చర్చనీయాంశములలో వారు పాల్గొనెదరట! మనము మొట్టమొదటినుండియు ఆయన కొనినచే అయినది. మన ప్రతినిధులందని ప్రయత్నము వక్రము. లేక స్థిరగుమాస్తాల స్థితివలె నుండును.

బాలగంగాధర తిలకు గారు డిల్లీరాష్ట్రములో ప్రనే శింప గూడదని డిల్లీకమిషను మేయిలీగా రాజ్యపించి యున్నారు. రాజ్యప్రతినిధిగారు ఢిల్లీలో నున్నదిములలో వారి సముఖమున నీయాజ్ఞ నొసంగుట మరీ విచిత్రముగ నున్నది.

విరోధామహాసంగ్రహము

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము నొకటి తగ్గుట

అధికారమును తీలకుగారు— ఢిల్లీ గవర్నరును రాగూడ దనుట.

(0)
(రైతులు ఏజన్సీ.)

ఇంగ్లండు

జానువారి నొకను ముందుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— ఈనాటిలోని వారిలో గా
యములు తగ్గిపోయిన 4 గురికి 2 శతములను లండనునకు చే
ర్చిరి. వారి 14 గురు కనబడుటలేదు.

చేపల దోన

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— 18-వ తేదీన తీసుకువచ్చి 46
పైళ్ల దూరమున బోట్లను చేపల దోనను ఒక అంతర్గమి
ఆపి, దానిలోని పల్లెవాండ్రులను అంతర్గమివైకి గొప్పించి,
దోనవైని బాంబులను వేసి మంచి పల్లెవాండ్రు నొక చిన్నదో
నెనా కదలిపెట్టెను. వారు 68 గంటలపేపు తిండియు నీరును
లేక చలిలో నెలకొని ప్రయత్నములను బడినప్పుడు కాపాడబడిరి.

జలంతర్గమములు ఎచ్చలనున్నవి?

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— నిరంతరం సంహారమును జగ్గులు
ప్రకటించిన సిక్కులు బ్రిటిషు ప్రాధాన్యముల చుట్టును
జగ్గులు జలంతర్గమములు అనుకూలమున నగ్రస్థానములకు
రించినవనియు వాణిజ్యము ప్రభుత్వమునకు బ్రిటిషువారి
వాణిజ్యమునకు ప్రబలమైన కలిగినదనియు, తమ జలాంత
ర్గముల సంఖ్య దినదినము హెచ్చుచున్నదనియు జగ్గులు
ప్రకటించుకొనుట చాల హెచ్చుగ నున్నది. వారు నిరాధా
రము లగు కల్ల ప్రజలను ప్రకటించుచున్నారు. ఆ జలాంత
ర్గములు ఎక్కడ నున్నవి? ఈ విషయము ప్రకటనము జరిగిన
దిన్నెట బ్రిటిషు దేశమునకు ఈ నెల 1వ తేదీ మొదలు 14వ
తేదీ వరకును 4053 బ్రిటిషు, 227 మిశ్రమందలి 497 తటస్థ
మొత్తము 4777 నౌకలు వచ్చినవి. దామాషాను నోఖుకు
290 బ్రిటిషు 16 మిశ్రమందలి 85 తటస్థ మొత్తము
341 నౌకలు వచ్చినవి. 3928 బ్రిటిషు 225 మిశ్రమందలి
361 తటస్థ మొత్తము 4514 నౌకలు ఈ 14 దినముల
లోను బ్రిటిషునందు వెళ్లి గవి. దామాషాను దినమునకు 281
బ్రిటిషు 16 మిశ్రమందలి 26 తటస్థ మొత్తము 323 నౌకలు
వెళ్లినవి. చేపల పడవలు చేపు పడవలు స్వదేశ చేపునందును
100 టన్నులకు బోటుగల పడవలు ఈ రాకపోకల మొత్త
ములో చేరినవి. ఇట్లు రాకపోకలు నడిపిన నౌకలలో ముంద
బడిన నౌకలు 100 కి ఒకటి కంటకు తేలికవి. ఇన్ని ప్రజల్లము
లను ఈ మాత్రము భూకావ్యమునకే జగ్గులు చెప్పకొను
చున్నారు.

రోజులు-నానానౌకలు

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— ముందబడిన రోజులు అను
కార్మికుల నౌకలలోని నావికులలో 9 మంది కాపాడబడిరి.
తక్కిన 21 మందియు చనిపోయిరి. నౌకాద్యులందరూ
చనిపోయిరి. కానీ అనుమతియొక కార్మికు నౌకలోని
కెప్టెనును ఫీల్డు ఇంజనీరును జగ్గులు పట్టుకొనిరి. తక్కిన
వారిని దండ్రిచేసిరి.

యంత్రశాల ప్రేలుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 22:— తూర్పు లండనునకు ప్రేలిక
యంత్రశాలలో మృతినొందిన వారిని గూర్చి కేసులు ఆక
స్మిక ప్రమాదమే కాకానని విచారణకర్త తీర్మానించెను.

దేశీయ సేవాశాసనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 22:— ఈ శాసనము పార్లమెంటు
ప్రజల సభలో రెండవసారి చదువబడినది. పరిశ్రమలలో నిర్బం
ధించి చని చేయుటకు కి శాసన ముపయోగింప బడదు. స్వ
చ్ఛంద నిర్భావము చాలనిచో నిర్బంధాధికార మొనగటకు
పార్లమెంటు వారిని కోరెదనని కేపుగారు నుడిచిరి.

యుద్ధానంతరీ వాణిజ్య పరిశ్రామిక భావము.

పత్రికా విమర్శనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— బర్లో బోల్డు ప్రభువుగారి
ఆధ్యక్షతక్రింద సంఘమువారు చేసిన ప్రకటననుగూర్చి పత్రి
కలు పలువిధముల వ్రాసినవి:

మాస్కింగు పోట్లు.

సంఘసభ్యులందఱును ఏకాభిప్రాయము లగుట ప్రశంస
నీయము. యుద్ధము పూర్తవు భిన్న భావములను తొలగించినది.

త్రైముఖ

సభ్యుల భావము లేక ముఖగుటయు నాధార్యము
విడిచి పుటయు చూడ సామ్రాజ్య యుద్ధసభవారి యాహ్వా
దము కలుగునను నాశకలము.

డెయిలీ మెయిలు

ప్రత్యేక స్వాతంత్ర్య కాంక్షను యుద్ధము స్థిరముగ
నంతరింపజేసినది. సర్వ సమర్థుడని సామ్రాజ్యవాదులు తిదివరకే
రాజనీతిజ్ఞునిగాడ విశ్వసించినంత యధికతయును నిపుడు
విశ్వసించిన లాయడుబార్ని గారు సంఘమువారి. నూతనలను
మృతాత్మరములగు నొనర్చుకుందురు గాక.

డెయిలీ క్రానికలు.

మొదటి తీర్మానమున కంగీకరింపనివారే యుండరు.
రెండవ తీర్మానమున కంగీకరించుట గూడ కష్టముగాను.
మూడవది ఛంబల్లేరు పద్ధతితో గూడిన కఠినతను విషయము.
మిత్రదేశములను గూడ నిపుడు పాటించవలసిన ఆవశ్యకత
కలిగినది.

డెయిలీ న్యూస్.

ఇంతకంటె వింతపత్రము నేరొక్కటి లేదు. ఈస్టిలోని
చర్చయంతయు నప్రమత్తప్రసంగము. న్యాయగు వ్యాపార
మునకు నష్టముకలిగినదను స్పష్టమగు విషయ మియుద్ధము
వలన సంభవించ లేదు.

ఫై దిలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— జర్మనీలో బ్రిటిషు ప్రజలు
4500 మందియు ఫ్రెంచియు 34500 మందియు, ఆస్ట్రీయాలో
ప్రజలు 200 మందియు ఫ్రెంచియు 250 మందియు, బల్గేరియా
లో ఫ్రెంచియు 500 మందియు, టర్కీలో ప్రజలు 700 మంది
యు, ఫ్రెంచియు 10800 మందియు (వీరిలో 8100 మంది భార
తీయులు) ఫైదీలుగా నున్నారు. జర్మనీలో ఫైదీల స్థితికిని ఆ
స్ట్రీయాలో ఫైదీల స్థితికిని చాలా వ్యత్యాసమున్నది. 100 కి
20 మందిని వదులుటకు టర్కీవారితో రాయబారములు నడు
పబడునని పార్లమెంటు ప్రభువుల సభలో న్యాయుడు ప్రభువు
నుడిచెను.

జలాంతర్గమి సహాయము

మెడిట్రెన్, ఫిబ్రవరి 22:— జగ్గుల జలాంతర్గమములకు
సహాయము చేయుటకొరకు పదాధ్యక్షుల నౌకలో నుంచు
టతో సంబంధము గలవారి నందఱిని కఠినముగ శిక్షించి
తాటస్థ్యమును నిలుపుకొనుటకు స్పెషియల్ గోతనమువారు
నిశ్చయించిరి. ఈ సందర్భమున కా కైజర్ నా లోని జగ్గుల
రాయబారి హెరు మేయరును కాలర అను మరియొక జగ్గు
నుని పట్టుకొనిరి. ఈ కుట్రకు మూలకారకుడగు మరియొక
జగ్గునుని కొరకు పోలీసువారు వెదకుచున్నారు. ఇట్టి కుట్ర
లను జగ్గులు చేయకుండ కఠినములగు ఏర్పాటులను చేయ
వలెనని ప్రజలు కోరు చున్నందున దొరతనము వారు తగచి
పునాదిని వెలికిదీసి కఠినముగ శిక్షించెదరు.

సామ్రాజ్య యుద్ధసభ.

లండను, ఫిబ్రవరి 22:— క్రాసుకోల నీలకు నేను ప్రతి
నిధిగా నుండునని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో వాల్టరులాంగు
గారు నుడిచిరి.

ప్రధానమంత్రి యుపన్యాసము.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— నేడుపార్లమెంటు ప్రజల
సభలో లాయుడు బార్ని గారి ప్రసంగమును వినుటకుచాలామంది
ప్రముఖులు వచ్చిరి. సభాభవనము క్రిక్కిరిసి పోయినది. బర్
ను మేసీగార్లువచ్చిరి. లాయుడుబార్ని గారు లేవగనే కరతాళ
ధ్వనులు చెలంగినవి. ప్రధానమంత్రి గారు రిటుల నుడిచిరి.

నౌకలు.

నౌకలను బట్టియే మిత్రసంఘటి విజయము తేలవలసి
యున్నది. పది లక్షల టన్నుల నౌకలు పరాసువారికిని మరి
యొక పెద్ద మొత్తము కన్యావారికిని ఇటలీవారికిని యుద్ధ
బడెను. చాలనౌకలు ముంచబడినవి. ప్రజల ఆశక్యతలకును
ఫ్రెంచిల ఆశక్యతలకునుగూడ నౌకలు చాలుటలేదు. జలాం
తర్గముల నిరంతరత్వమును నిలుగువడ గలుగుటకు ప్రజ లర్హ
ధకును త్యాగము నొకరింపరలెను.

వివాదమును తప్పించుట

లేకున్న వివాదము తప్పదు. ముందు నౌకలలోటు తీ
ర్చుటకు కఠినముగ వనిచేయవలెను. క్రొత్త నౌకలను నిర్మింప
వలెను. అనవసరములగు దిగుచుతులను నిలిపి దేశవాళీపంటలను
వృద్ధిపరుపవలెను. నౌకానిర్మాణ స్థానము లందెవ నున్నంతవ
రకు వర్తన నౌకలను జలాంతర్గమి వివాదక నౌకలను నిర్మిం
పవలెను.

దిగుచుతులు.

గతసంవత్సరమున 640000 టన్నుల కలప దిగుచుతి
చేయబడినది. దీనిని తగ్గించవలెను కలప వ్యయము తగ్గించు
టకు మంచి సాధనము లాగును బడుచున్నది.

ప్రాప్తులలోని మన సేవల యుపయోగమునకు పరాసు
దొరతనము వారు రెండు అడవుల మొనంగిరి. ఇంకను కొరవల
సిన ఆవశ్యకత కలదు. స్వదేశమున కూడ కలప హెచ్చుగ
లభించుట కేర్పాటు చేయవలెను. కావలసినన్ని చెట్లను నరు
కుటకు తెగినంతయంది కూలీలు దొరకెవ రని తలంచెదను. మన
ము కోట్లకొలది టన్నుల ఇనుమును తెప్పించు చున్నాము.
మన దేశమున నాసిరకము లోహము చాలగలదు. పనివాండ్రు
దొరికిన దానిని హెచ్చుగ తీయింపవచ్చును గాని ఈ పనిలో
నుండి కొంత ఆలస్యముగ గారి నౌకలను తప్పింప విలులేదు.

ఆహారపదార్థముల లోటు

జలాంతర్గమములవలన గానుగాని పంటలు సరిగ లేనం
దున నిలువ సామగ్రిలు చాలతక్కువగు నున్నవి. ప్రజలక్షే
మమునకు 1917 న పంట హెచ్చుకట్టు మనము చేయవలెను.
గోధుమలను టన్నుల బాగ్లీని విత్తుటకు వ్యవధిచాల స్వల్పముగ
నున్నదిగాన పచ్చికబయళ్లకు వ్యవసాయదారులు దున్నుకట్టు
వారికి ప్రోత్సాహ మొనగటకు కొంత భరతును వ్యవసాయ
పు పనులలో కూలివాండ్రు పనిచేయుటకు కొంత కూలికిని
దొరతనము పూచీబడవలసియున్నది. కిట్లు హెచ్చించ
గూడదని శాసించబడును. వ్యవసాయము చేసేతీరరలెనని ఆ
కాళివారు నిశ్చయించెదరు. 1917-లో 23 పౌనుల గోధుమలకు
కనీసపుధర 60 పిల్లింగులకును 1918-19 లలో 55
పిల్లింగులకు 1920- 1921-1922 లో 45 పిల్లింగులకు పూచీ
బడుటకు నిశ్చయింపబడినది.

బహిష్కార పదార్థములు.

కాగితముల దిగుమతి 640000 టన్నులకు తగ్గింపబడు
ను. అది ఇప్పుడు పదిమిలియన్లకును. ఆహారపదార్థములకు
బహిష్కారము లేదు. కాని నీరు లేకు నీరువంగ
మరి కొన్ని పండ్లు మాత్రము బహిష్కరింప
బడును. వారింజ- అంటి ప్రాక్షుపండ్లకు బాదముపప్పు
మున్నగు పప్పుల దిగుమతులు 1915 వ సంవత్సరమునందలి
దిగుమతులలో 100 కి 25 వంతునకు తగ్గింపబడును. లోహా
దకములు బహిష్కరింప బడును. కోకో-కాఫీ విస్తారముగ
నిలువ యుండుటచే ప్రస్తుతము బహిష్కరింప బడును.
విదేశములనుండి తేయాకు బహిష్కరింప బడును
పిండిమాదేశమునుండిగూడ తగ్గింపబడును. ఊరవేసిన చేపల
దిగుమతులు 100 కి 50 వంతున తగ్గింపబడును. ఇందువలన
900000 టన్నుల నౌకలు మిగుల గలవు. ప్రాప్తు ఇటలీదేశ
ములనుండి కొన్ని భోగ్య పదార్థములు బహిష్కరింపవలసి
చచ్చినందునకు చింతిలుచున్నాను. బీరుసారాయి 1 కోటి
పి పౌ ల కు తగ్గింప బడును. దానివలన
దిగుమతులలో 600000 టన్నుల తగ్గింపబడును. సారాయిలు
కూడ తగ్గింపబడును. ఈ ఏర్పాటులు మొదలై చేయబడును.
అజ్జాచేరులును, ఖరీదును నిలుపబడును. ఆహార నియంత్రయే
సరుకులను వశపరుచుకొనును. ఇది ఇట్లు జరుగుటయు వ్యవ
సాయము కృషి నధికముగ నులుపుటయు సమకూడినచో
శత్రువు లెంతటి దారుణముల మొనరించినను మనము తాళగ
లుగుదుమని నేను నిశ్చయించుచు నుండవలెను (అధికారి
వాము)

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి భావము

జోయి లంగికరించుట

లండను, ఫిబ్రవరి 21:—ఇట్లు ప్రజలకు రాజరహస్యము తెలియించుట చాల సులభము. ఆర్థిక హాండల్స్-మన్ షెనిటీ ఫేబల్స్-మిలినరు-కర్మ-లిటరుప్రభువుల ప్రసంగములు చాల విశ్వాసమును కలిగించినవి. వేసవిలో యుద్ధము ముగియగలదని వారు నూచించిరి. మార్చి ఆగస్టు నెలల మధ్య ఫలితము తేలగల సంగరము జరుగ గలదు. అందులకు జోయిల నందజిని స.ం.సి.ధు.ల.నొ.వ.రి.ం.చు.చు.న్నారు. జర్మనుల త్యధికముగ క్రొత్త సేనలను సిద్ధపరచి వానిని పశ్చిమ రంగమున తటస్థజేయుట సహజమందు చేర్చుచున్నారు. వారప్పడే ప్రారంభసంగ్రామముల నాంభించిరి. విగామములేకుండ బ్రిటిషు సేనలు శత్రు సేనల నలయించుచుండుట మంచిఫలితమును కలిగించినది. ఆంకరునదియొద్ద బహుశుంకను యుద్ధ మారంభించుటతో తక్కిన శీత కాలపు యుద్ధము లన్నియును కలసియైన నీడుగావు. దీనివలన మనకు చాల బలము కలిగినది. శత్రువులు కందకములను త్రవ్వకొనజాలక పోవుటవలన పదాలి శత్రువులు ద.శ.ము.ల.కు.గు.రి.యై.నారు. ఆంకరు యుద్ధమువలన మన సేన వైచేయిగా మున్నదను విశ్వాసము దృఢపడినది. వారి వత్సరమున శత్రువులను పూర్తిగా నోడింపజాలి యున్నా రనుట సుష్టము. ఇంతకంటె సమృద్ధిగ వస్తుజాల మే సేనకును గూడనుండలేదు.

ఖయిదీలను మార్చుకొనుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 22:— బైటిలను మార్చుకొను విషయమునే మనముక తల పెట్టరాదని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో హోషాగారు నుడిచిరి.

మెసపోటేమియా డాన్డెల్సు సంగతులు రిపోర్టులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 22:— డాన్డెల్సు సంగతులు వారి రిపోర్టు వెంటనే ప్రకటింపబడును. మెసపోటేమియా సంగతులు వారి రిపోర్టు మార్చి నెలనాటికి సిద్ధమగును.

మెసపోటేమియా రంగము

లండను, ఫిబ్రవరి 22:— మెసపోటేమియాలో బ్రిటిషు సేనకు విజయము కలుగుటవలన పారసీకమునందలి స్థితి అనుకూలమైనది. తుర్కీలలో 15000 మంది వ్యవస్థకుటచే వారు కాక్సుకురంగమునుండి మరికొంత సేనను రప్పించవలసి యున్నది. అందువలన తూర్పున రష్యువారికిని మనకును భారములేదని పార్లమెంటు ప్రభువులసభలో కర్జువప్రభువు గారు నుడిచిరి.

ఇండియా విషయములు

ప్రాతినిధ్యము.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— సామ్రాజ్య యుద్ధ సభయందు ప్రత్యేక సభలలో నేనే భాగతీకు ప్రతినిధిని ఇండియానుండి వచ్చు నా సభ్యులు నాతోగూడ నుండును. చర్చితాంతములను బట్టి అవసరము కలిగిన ప్రసంగించెదరు.

వైసికోర్కోగములు

భారతీయుల కభ్యుదయము పూర్తిమైచో వారికి భారతీయ సేనలోని వైసికోర్కోగముల (కమిషనులు) నియ్యటకు ఇండియా శాసనమునందరకాశము కలదని రాష్ట్రప్రతినిధిగారు తెలిపిరి.

యుద్ధ సహాయము.

పలువిధముల యుద్ధసహాయము చేయుటకు ఇండియాలో నవకాశమును ఆసక్తియును గూడ గలదు. మెసపోటేమియా మున్నగు తూర్పురంగములకు ఆయుధ సామగ్రిలను మనమిచ్చుటకు పంప నక్కర లేకుండ ఇండియానుండియే పంపుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నది.

భారతీయులు చేయు సహాయము సమగ్రముగ నుండుటనుగూర్చి యుద్ధ కార్యాలయము యుద్ధ మంత్రి వ్యవస్థల వారితో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నానని పార్లమెంటు ప్రజల సభలో ఇండియా మంత్రి ఫేబల్స్ గారు నుడిచిరి.

మద్యములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— రష్యుదిగుతుల అపవేదములకును వైసుమున్నగు నానిదిగుతులని 1918 లోని దిగుతులలో 100కి 75 వంతు తగ్గింపబడునని వాల్టర్ లాగు గారు నుడిచిరి.

మరణము

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— పార్లమెంటు సభ్యుడగు జానాథను సామ్యులుగారు మృతినొందిరి.

ప్రాము

శత్రువుల దాడి.

లండను, ఫిబ్రవరి 22:— వెర్మెలసుకు తూర్పున నోవహాపిలుకు దక్షిణమునను మేయశత్రువులను తోమితిమి. శత్రువులలో చాలమంది హతులైరి కొందరు పట్టుకడిరి అని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

బాల్కను

గ్రీసు ముట్టడి పూర్తియగుట

సలానికా, ఫిబ్రవరి 22:— గోర్జ్లా వెస్కోవికు గోడ్డునుండి శత్రువులను పూర్తిగా తొలగించి ఇటలీ పరాసు సేనలు కలిసికొనినది. దీనివలన ఏతెన్నవారికిని శత్రు దేశముల వారికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు పూర్తిగా నిలిచి పోయినవి. వాయువార్తలను విమోచముననే వారికి ప్రభు మిలిలి సాధములు.

ఏథెయ్యనం దాహారపుదాగ్ధముల హోటు

లండను, ఫిబ్రవరి 21:— శనివారమునాడు ఏథెయ్యనగరమున తలకు 7-8 అవుతులవంతున కొట్టెలు పంచిపెట్టబడినది. మెకోరిన మున్నగు నితర పదార్థములు విస్తారముగ గలవుగాని కనుమ్రీయముగ నున్నది అని ఏథెయ్యనండి విశేషమును మైయుపత్రికకు వ్రాసెను.

నార్వే

నార్వే దొరతనము.

క్రిస్టియనియా, ఫిబ్రవరి 22:— నార్వేలో వస్తుజాతము చాల లోటుగా నుండుటచే దొరతనమువారి విదేశ స్వదేశ భావములనుగూర్చి ప్రజలసంకల్ప ప్రయోగ మున్నాడు. జాతీయ ప్రభుత్వ నిర్మాణోద్యమము తలచుచున్నది.

స్వీడను

స్వీడను వారి ఆక్షేపణ.

స్టావహూము, ఫిబ్రవరి 23:— వెయిరింగు అను స్త్రీయరు మహ్యుగోహామిల్టను అను చేపల నౌకను ముంచుట ఆక్రమవని స్వీడను దొరతనమువారు జర్మనులకు వ్రాసిరి.

అమెరికా

హ్యుగ్గాండు నౌక

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— హ్యుగ్గాండ్లో కొబ్బరికాచి నోర్వేగ్గాండు అను స్వీడను స్త్రీయరులో 5 గురు అమెరికా వారుండిరి బార్బిలో నా లోని అమెరికా గాయబాంధుడివెను.

స్పెయిను

స్పెయిను స్త్రీయరు కెప్తారు ధైర్యసాహసములు

మెడిడు, ఫిబ్రవరి 23:— బోనైరనునుండి వచ్చుచున్న “నిల్వోరియా ఎండినియా” అను స్పెయిను స్త్రీయరును టూరాగో నాయుద్ధ ఆస్త్రియా జలాంతగ్రామి నిగోధించి టూరాగోనాలో నున్న బ్రిటిషువారిని 7 మందిని వశపరచ వలెనని యాజ్ఞాపించెను. “స్పెయినుకాక స్పెయిను దేశపు సరిహద్దు లోపల నున్నది. నేను నౌకను ముంచివేసెదను గాని నౌక లోనివారిని మీ వశము చేయును” అని కెప్తారు ఖండితముగ నుడివెను. అంతగ్రామి వెదలిపోయినది. స్పెయిను స్త్రీయరు బార్బిలోనాకు చేరగనే ప్రజలు గొప్పస్వాగత మొసంగిరి.

స్పెయిను జర్మనీ దేశములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— అమెరికావారికి తెలుపబడిన పరతులప్రకారమే స్పెయినునుండి స్థాపాతుకు ప్రయాణికుల నౌకలు రాకపోకలు జరుపరచ్చునని జర్మనులు స్పెయినువారికి తెలిపిరి.

గెరర్డుగారు.

మెడిడు, ఫిబ్రవరి 22:— గెరర్డు గారు బెర్లిను నుండి యిచటికి వచ్చిరి.

జర్మనీ

వెర్మెయ్యదుము హిందెచుబర్గు గారు.

లండను, ఫిబ్రవరి 21:— జర్మను సేనాని హిందెచుబర్గు గారు ప్రకటించిన ఉత్తరపు వొగ్గినది. వెర్మెచువద్ద ఆట్టోమరు డిశంబరు నెలలలో జరిగిన యుద్ధమునందు చాల ప్రహరకమును

సంతాపకరమునగు పరాజయము కలిగినది. అసహ్యులగు నువ్వోగులను కఠినముగ తొలగింపవలెను. జర్మను సేనను బట్టి చూచిన పట్టుబడిన వైనికులసంఖ్య మితిమీరి యున్నది. తీవ్రముగ వెదిరింపకుండనే ప్రబల వ్యయమును సాలుగాకుండనే కొందఱు లొంగిపోయి యుండవలెను. దీనినిబట్టి కొంతసేన వైస్యవిహీన మైనట్టు తోచుచున్నది. దీనిని గూర్చి బాగుగా పరిశోధించి వెరుకటి జర్మను పదాతిసేనల శౌర్యమును మరల కలిగించుటకు తగిన అభ్యుదయములు డ్రెస్టును ఒసంగవలెను. ఇది చాల ముఖ్యవిషయమని ఆ లేఖలో నున్నది.

పొగముచు ఫలితము.

ఆమెస్టరుడం, ఫిబ్రవరి 22:— పొగముచు వలన ఉరల గడ్డల సరఫరా పూర్తిగా నాగిపోయినది. క్రొత్తపంట వచ్చునదికి నిలువసరకు పూర్తిగా చెల్లిపోవును. ఈ కారణమున పెద్ద నగరములందు పిండిని పంచవలసి వచ్చుటచే కొద్దిగా నిలువ యుండిన ధాన్యముగూడ చెల్లిపోయినది. కాక గ్రామములలో వ్యవసాయదారులు ఆహారపదార్థముల సందర్భమునల్లు అచటి అధికారులు వారిని విస్మంధించవలె నని ప్రష్యును కేరయ మంత్రి ప్రకటించెను.

బైటిలలో 7½ లక్షలమందిని పాలము సమలయంగు నియమించితిమి. వారిసంఖ్య యింకను హెచ్చు చేయుబడును. వశిక్త రాష్ట్రముల కావలిసేసలను గూడ నిండులకు రియ మించెద మని ప్రభుత్వోద్యోగి జర్మను రాజ్యాంగసభలో నుడివెను.

జర్మనీలో అంతఃకలహములు.

మిస్ట్రీట్, ఫిబ్రవరి 22:— గతవారమున జేర్జ్ హుసిచి రమును బవేరియా ప్రహ్యవైనికులలో పోరుపుట్టినది. 32 మంది చనిపోయిరి. 200 మందికి గాయములు తగిలినవని తెలుసోకె తెను ప్రతిక వ్రాసినది.

ఆస్త్రియా

హంగరీ ప్రధానమంత్రి సమస్థించుట.

ఆమెస్టరుడం, ఫిబ్రవరి 22:— 1871 వ సంవత్సరము నుండియు జర్మనులు శాంతముగ విజ్ఞానాభివృద్ధికి పుచ్చేసిరి. గాని ఏ దేశముయొక్క ముఖ్య లాభములకును భంగము కలిగింప యత్నింపలేదు. పరాసు రష్యా దేశములు నింతరమును కుట్రచేయుచుండెను. జర్మనీకి అధినివేశము లుండుట అత్యవసరము. నా శత్రువుల కోరిక న ను స రిం చి యే యుద్ధము ముగియుట తటస్థించినచో నెట్టి యువంబడికలు జరిగినను శాంతి స్థిరపడజాలదు. జలాంతగ్రామి నిరంకుశత్వము సమంజసము ఫలప్రదము అని బుడాపెస్టు నగరమున ప్రతినిధి సభలో కొంటుట్జ్గాగారు ఖండితముగ నుడిచిరి.

టర్కీ

సెనె ద్వీపకల్పము.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— తుర్కీయులు మరల నెకలు దిరిలుహా సేనులయొద్ద స్థావరముల నేర్పుచుకొన్న మే మేక కాలముననే తలపడి దిరిలుహా సేనులొద్ద నున్న మున్నగుద్యోగులను 21 మంది సైనికులను పట్టుకొంటిమి. నికలుగద్దనున్న 100 మంది ఆస్త్రికులు నిర్బలమౌగమున అకాబురంకకు పారి పోయిరి. అచట 11 మంది పట్టుకడిరి. మాలో వ్యయములేనని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

బెలియము

న్యూపోర్టునొద్ద జర్మనులు విఘ్నములగుట

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— బెలియమునందు న్యూపోర్టు కుత్తరమున జర్మను సేన మా కందకముల దియ నెంచి విఘ్న మయ్యెను. నెవుకుహిలు ప్రాంతమున న్యూపోర్టు కుడివంకన ఫిరంగులు కాల్చబడెను అని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

అధినివేశముల మంత్రులు

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— కెనడానుండి ప్రధానమంత్రి సర్ రాబర్టు బోర్డను, రాబర్టుగోగరు, హెబెనుగార్డును న్యూ ఫౌండు లొండునుండి ప్రధానమంత్రి సర్. ఇ. మారిసు గాయను లండను నగరమునకు వచ్చిరి.

నార్వేస్టు మెరు నౌక.

లండను, ఫిబ్రవరి 23:— ఈ నౌకలోని ప్రయాణికులు ను నాచికులును దరిజేర్చబడిరి.

ఎల్.ఎస్.యశోదానందకృపాపెని,
 ర్, గోపానాపాబునందు, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

THE GREAT WAR.

Premier on the Situation.

FOOD PROBLEMS AND SHORTAGE OF TONNAGE.

German Intrigues in Spain.

Strict Investigation Ordered.

COMMISSIONS TO BE GIVEN FOR INDIANS IN THE ARMY.

LOKAMANYA TILAK PROHIBITED FROM ENTERING DELHI PROVINCE.

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN.

The Premier's Impressive Speech.

The Difficult Situation.

LONDON, February 23. The House of Commons was crowded to-day to hear Mr. Lloyd George's statement and numerous distinguished visitors were present including Messrs. Borden and Massey.

Tonnage Difficulties.

Mr. Lloyd George who on rising was loudly cheered said that the ultimate success of the allied cause depended on the solution of tonnage difficulties. Over a million tons of our shipping had been allocated to France alone and a considerable amount to Russia and Italy, also a considerable amount had been sunk.

There was not only a shortage for the general needs of the Nation, but also for military purposes. The Nation must be prepared for drastic sacrifices to cope with submarineism.

How to Prevent Disaster.

Otherwise disaster confronted us. The tonnage problem must therefore be tackled ruthlessly and promptly by naval measures, building of new ships, dispensing with unnecessary imports, and increasing home food production. Shipyards must be utilised to the utmost for anti-submarine craft besides merchantmen.

Imports Problem.

With regard to the imports problem of timber of which 6,400,000 tons were imported last year must be dealt with in order to save tonnage.

The best methods of economising in timber were being investigated.

The French Government had given two forests for the use of our army in France and he was afraid he must ask for more. The supply of home timber must also be increased. He thought we could get sufficient labour to fell enough trees for all purposes. We were importing millions of tons of iron ore. There was plenty of low grade ore in Britain and if we could augment the supply of labour we could enormously increase the output but large saving of tonnage from that would unfortunately not come until late in the year.

Food Stocks Lamentably Low.

Our food stocks were at present lamentably low not owing to submarines but to bad harvests. For the safety of the Nation we must make every effort to increase production in 1917. There were a few weeks in which to sow the spring wheat, oats and barley and in order to induce farmers to plough up pasture land immediately he proposed to guarantee to the farmers a minimum price for a definite period while a minimum wage would be fixed for agricultural labourers. The raising of rent would be prohibited and the Board of Agriculture would enforce cultivation. The guaranteed minimum price of wheat per quarter would be 60 shillings in 1917, 55 shillings for the following two years and 45 for the next three years.

Prohibited Articles.

Paper imported would be reduced to 640,000 tons which would be half the present allowance. All essential food stuffs would be put on free list but apples, tomatoes and certain raw fruits would be prohibited. Imports of oranges, bananas, grapes, almonds and nuts would be reduced to 25 per cent of those in 1915 and canned salmon would be reduced by 50 per cent. Mineral waters would be prohibited and Cocoa and Coffee temporarily stopped as we had large stocks of them. Importation of foreign tea would be prohibited while even importation of Indian tea would be reduced to a certain extent. This would save 900,000 tons. Mr. Lloyd George regretted exceedingly the stoppage of certain luxuries from France and Italy. Output of beer would be reduced to ten million barrels saving 600,000 tons in imports for its manufacture. Spirits would be correspondingly reduced. These restrictions would be imposed immediately. Steps would be taken to prevent speculative buying and if necessary the Food Controller would control commodities. If this programme was carried out and those able to help in production helped he had not the slightest doubt that we could face the worst that the enemy could do. (Loud cheers.)

Mr. Chamberlain Only to Represent India.

LONDON, February 23. In the House of Commons Mr. Chamberlain stated that he would be the only representative of India who would

be a member of the Imperial War Cabinet for the purpose of special sittings. But his colleagues from India generally speaking would accompany him at the sittings and take such part in the deliberations subjects under discussion required.

Commissions to be Given for Indians.

Mr. Chamberlain stated that the Viceroy had informed him that Indians would be eligible for Commissions under the Indian Army Act in the Indian units of the New Indian Force as soon as they are qualified for them.

India to Supply Munitions.

Referring to steps being taken to develop the resources of India for war purposes Mr. Chamberlain said inquiries showed that India was able and most anxious to render substantial assistance in many directions. Special measures were being taken to supply munitions direct to the forces in Mesopotamia, and the eastern spheres of operations in order to relieve Home industries and shipping. Mr. Chamberlain added that he was communicating with the War Office and the Ministry of Munitions in order to secure that Indian help which was being given should be most effective.

Governor-Designate of Bengal.

Kisses His Majesty's Hands.

LONDON, February 23. Lord Ronaldshay was received in audience to-day and kissed hands upon his appointment as Governor of Bengal. The King invested him with the Insignia of the G. C. I. E., subsequently the Queen received Lord Ronaldshay and then Their Majesties received Countess Ronaldshay.

Importation of Rum & Wines to be Reduced.

LONDON, February 23. In the House of Commons Mr. Walter Long on behalf of the Premier announced that importation of rum would be stopped and importation of wines and spirits would be reduced 75% compared with 1913.

Some Dominion Premiers in England. For War Conference.

LONDON, February 23. Sir Robert Borden, the Canadian Premier accompanied by Mr. Robert Rogers Minister of Public Works and Mr. Hazen Minister of Marine has arrived to take part in the War Conference. Sir E. Morris, Newfoundland Premier has also arrived.

Mesopotamia Success.

Its Moral Effect.

LONDON, February 22. In the House of Lords Lord Curzon emphasised that improvement in the situation in Persia had been materially assisted by the British successes in Mesopotamia which had caused the Turks 15,000 casualties and great loss of prestige and would necessitate bringing further Turkish reinforcements from the Caucasus easing the position of Russians and ourselves in the East.

Report of Commissions.

LONDON, February 23. It is expected that the report of the Mesopotamia Commission will be ready for publication in March. The Dardanelles report is being published immediately.

The Great Munition Work Explosion.

Verdict at Inquest.

LONDON, February 23. Verdict of death from misadventure was returned at the inquest on several victims of the great East London explosion. The coroner said there was nothing to suggest that it was other than pure accident.

Exchange of Civilian Prisoners.

Idea Abandoned.

LONDON, February 23. In the House of Commons Mr. Hope stated that the idea of a general exchange of civilian prisoners had been abandoned.

Imperial War Conference.

Representation of Crown Colonies.

LONDON, February 23. In the House of Commons Mr. Walter Long announced that he would represent the Crown Colonies at the Imperial War Conference.

National Service Bill.

No Industrial Compulsion.

LONDON, February 23. Mr. Cave, moving the second reading of the National Service Bill, gave a pledge that the powers conferred by it would not be used for the purpose of industrial compulsion. If voluntarism were inadequate, the Government would ask Parliament for compulsory powers.

British Civil and Military Prisoners.

Number in Each Enemy Country.

LONDON, February 23. In the House of Lords Lord Newton stated that Civilian and Military British prisoners respectively were in Germany 4,500 and 34,500; in Austria 200 and 250; in Bulgaria "nil" and 500; and in Turkey 700 and 10,800, including 8,100 Indians. The Government was about to make a proposal to the Turks which would have the effect of releasing twenty per cent. of the prisoners. The treatment of prisoners in Austria completely contrasted with the treatment they receive in Germany.

Post-War Commercial and Industrial Policy.

Press on Committee's Report.

LONDON, February 23. The report of the Committee on commercial and industrial policy under the Chairmanship of Lord Balfour of Burleigh is variously commented upon in the Press.

The "Morning Post" rejoices at the unanimity of report as furnishing evidence of the educational influence of war which has reduced old divisions to their true proportions. The "Times" says the striking unanimity and largeness of the views of the Committee will encourage a confident hope of agreement at the Imperial Conference.

The "Daily Mail" considers that the war has ended the preference controversy for ever. It says that Mr. Lloyd George, who is trusted by the Empire as perhaps no statesman has ever been before, may be trusted to see that the new recommendations do not remain a dead letter.

The "Daily Chronicle" thinks that few will disagree with the Committee's first resolution, and agreement may not be difficult regarding the second. But the third means a direct plunge into the old Chamberlainite policy with the additional complications due to the fact that we have now got Allies.

The "Daily News" says a more surprising document can rarely have been issued. The whole discussion is really absurd at the present stage. The war has not changed the hard facts on which fair trade and its allies have hitherto come to grief.

Taking the Nation Into Confidence.

General Approval of New British Policy.

ALLAHABAD, February 23. LONDON, February 22nd. The new policy of taking the nation into confidence over the coming operations has had a stimulating general effect.

Mr. Arthur Henderson and Sir Neville Chamberlain have both spoken of the prospect of ending the war this summer by victorious operations, and the utterances of Lords Milner, Curzon, and Lytton have added to the degree of publicity which hitherto has been absent from appreciations of the campaign. It is realized everywhere that between March and August a decisive struggle will take place and the whole nation is being harnessed into the effort and nerved for the test. The Germans are making great efforts to collect new armies and are massing them on neutral borders on the West and have already begun feeler raids at various parts of the line. Our own ceaseless method of harassing assaults has had a great moral effect, and the resumption of the operations on the Ancre towards Bapaume has been worth all the other winter operations put together. The work on the Bapaume flank has strengthened the general position and has also shown that in the interval of rest the enemy has not been able to entrench himself to any degree of safety from the artillery and infantry tactics of the British. The Ancre operations demonstrate the upper hand we have in our methods and the confidence of our armies. Their ability to smash the enemy this year is most pronounced. No armies were ever better equipped. (Pioneer)

Obituary.

LONDON, February 23. The death of Mr. Jonathan Samuel, Member of Parliament for Stockton-on-Tees, is announced.

GERMANY.

Splendid Submarinism.

German Boasts.

Not a Single Submarine Lost.

LONDON, February 24. AMSTERDAM.—The Committee of the Reichstag sitting privately listened to boastful statements of the Ministers on the subject of submarining. Her Von Zimmerman concluded a detailed statement of position regarding the United States by asserting his firm confidence that Germany would attain her aims by the employment of Submarines.

Admiral Capelle said that the navy's expectations of the result of ruthless submarining had been surpassed. He accused the British Press at the instigation of Government of concealing the extent of sinkings. He admitted that this made it difficult to give definite figures but although a number of submarines had not yet returned there was no reason to think that a single submarine had been lost since February 1st. Those which had returned reported that British defensive measures remained within normal limits.

TELEGRAMS.

Germany's Policy.

Hungarian Premier's Defence.

LONDON, February 23.
AMSTERDAM.—Count Tirza in the House of Deputies at Budapest vigorously defended the German policy, which, he asserted, since 1811, had been one of peaceful cultural expansion and threatened the vital interests of no nation. He accused France and Russia of constant intriguing. It was most natural that Germany should strive to pursue a colonial policy. He declared, if the war were concluded as their enemies imagined, no agreement could assure lasting peace. He justified submarine warfare, which he regarded optimistically.

AMERICA

Food Scarcity in New York.

Investigation Promised.

LONDON, February 23.
NEW YORK.—The Mayor to-day received three deputations of the east side women, who tearfully declared that their children were starving owing to dearth of food and urged the municipal appropriation of a million dollars to purchase provisions for the poor. The Mayor promised to investigate the conditions.
There have been food riots in New York on account of the increased prices of vegetables.

Arrival of Mr. Gerard in Spain.

LONDON, February 23.
MADRID.—Mr. Gerard has arrived here from Berlin.

GREECE

Food Scarcity in Athens.

Small Allowance per Head.

LAHORE, February 23.
LONDON, February 23rd.—The "Times" Athens correspondent says that seven-eighths of an ounce of bread per head was served out on Saturday. Macaroni and similar foods are plentiful but dear.

SUBMARINISM.

A Submarine's Threat Frustrated.

LONDON, February 23.
MADRID.—An Austrian submarine held up the Spanish steamer "Victoria Eugenia" from Buenos Ayres off Portugal and demanded the surrender of eight British subjects, who were on board. The Captain pointed out that the ship was in territorial waters and said that he would sink her before giving up the men. The submarine then withdrew. The steamer received an ovation on her arrival at Barcelona.

The American Consul at Barcelona reports that there were five Americans on board the torpedoed Swedish steamer "Stogland".

It is announced that Germany has offered Spain regular passenger communication to Falmouth on similar terms to the offer made to the United States.

Submarine Brutality.

One of the worst instances of deliberate submarine brutality at present recorded is revealed in the case of the Lowestoft fishing smack, which was stopped on the 13th instant, forty-six miles from land. The skipper and crew were ordered to board the submarine and a German sailor placed bombs on board the smack after collecting all the provisions. The crew of the smack were then ordered into the boat and told to pull away. They were picked up sixty-eight hours later after exposure to bitter cold and heavy weather. They were without food and water the whole time.

Fate of Crews of "Rosale" and "Carso".

LONDON, February 23.
Nine of the crew of the sunken Cardiff steamer "Rosale" have been saved and the remaining twenty-one including all officers, were lost. The Captain, the Chief Engineer and two of the crew of the sunken Cardiff steamer "Carso" were made prisoners; the remainder have been handed.

LONDON, February 23.

Four injured and two dead members of the crew of the sunken steamer "John Mills" of London have been landed and fourteen others are missing.

Swedish Protest to Germany.

STOCKHOLM.—The Swedish Government has protested to Germany against the torpedoing of the Swedish steamer "Vaering" and the sailing-ship "Hugoe Hamilton".

Strict Investigation Ordered.

LONDON, February 23.
MADRID.—The Spanish Government is determined to investigate thoroughly the buoy incident and to punish severely all those implicated in the matter and to demonstrate the strictness of Spanish neutrality.

German Consul Arrested.

LONDON, February 23.
MADRID.—Herr Meyer, the German Consul at Cartagena, has been arrested in connection with the discovery of the submarine base and another German named Keller has been arrested in Madrid. The Police are actively searching for another German who is believed to be the ringleader. The authorities are determined to probe the affair to the bottom to satisfy public opinion, which demands the most vigorous suppression of German intrigues.

Policy of Norwegian Government.
Growing Public Dissatisfaction

LONDON, February 23.
CHRISTIANIA.—There is considerable dissatisfaction in Norway with the Government policy at home and abroad owing to economic conditions. A movement is on foot in favour of the formation of a National Government.

"Worcestershire's" Crew Landed.

Passengers and crew of the Bibby Liner "Worcestershire" which was recently sunk have been landed.

BRITISH FRONT.

British Repulse Enemy Raids.

LONDON, February 23.
A British communiqué says:—We repulsed raids eastward of Vermelles and southward of Neuve Chapelle. The enemy sustained a number of casualties and some prisoners were taken.

FRENCH FRONT.

German Failure at Nieuport.

Patrols Dispersed.

LONDON, February 23.
A French communiqué says that the German patrols attempted to approach our lines northeast of Nieuport in Belgium, but were dispersed. There was an artillery duel on the right of the Meuse in the Pepper Hill sector. Nothing occurred elsewhere.

SALONIKA FRONT.

Envelopment of Greece Completed.

Important Achievement by French and Italians.

LONDON, February 23.
SALONIKA.—Contact has been established between the French and Italian troops, resulting in the clearance of the road between Goritza and Leskovia. The importance of the achievement lies in the fact that it completely cuts off postal communication between Athens and the Central Powers, restricting them to wireless and aeroplane services.

EGYPTIAN FRONT.

Fighting in Sinai Peninsula.

Another Turkish Defeat.

LONDON, February 23.
An official announcement states that the Turks having re-established posts at Nakhl and Bir-el-Hassana, in the Sinai peninsula, we attacked them simultaneously and the whole garrison of Bir-el-Hassana three officers and 21 men were captured and 100 cavalry, constituting the garrison of Nakhl, fled along a waterless road towards Akaba, leaving 11 prisoners. The British had no casualties.

Sinai Campaign.

An official announcement states that the Turks having re-established posts at Nakhl and Bir-el-Hassana in the Sinai Peninsula we attacked them simultaneously the whole garrison of Bir-el-Hassana. Three officers and 21 men were captured and 100 cavalry, constituting the garrison of Nakhl, fled along waterless road towards Akaba, leaving 11 prisoners. The British had no casualties.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

BOMBAY.

Defence of India Act.

Prohibitory Notice on Mr. Tilak.

POONA, February 23.
The following order, prohibiting Mr. Tilak from entering the Delhi province, was served on him this afternoon by Mr. Boyd, District-Superintendent of Poona:—
"Whereas in the opinion of the Chief Commissioner, Delhi, Mr. Bal Gangadhar Tilak B. A., L. L. B., now resident in Poona city, has acted in a manner prejudicial to the public safety; the Chief Commissioner hereby orders and directs, in pursuance of the provisions of the Defence of India Act 4 of 1915, section 2 and Rule 3 of the Rules made thereunder by the Government of India and published in notification No. 86, dated 9th December 1915, that the said Mr. Bal Gangadhar Tilak shall not, after the date of the receipt of this order by him, enter, reside or remain within the limits of the province of Delhi; and the said Mr. Bal Gangadhar Tilak is hereby warned that in case of any breach of the aforesaid order, he will be liable to prosecution under Rule 5 of the Rules contained in the abovementioned notification No. 86, dated the 9th December 1915.

(Sd.) W. M. HALL, Chief Commissioner, Delhi.

Dated, the 16th February 1917.

It is understood from an authoritative source that Mr. Tilak did not intend to visit the Delhi Province nor was he invited to do so.

Mr. Tilak Remonstrates.

Regarding the recent order of the Punjab Government Mr. Tilak sent to the Lieutenant-Governor of the Punjab, on the 19th February, from Bombay, a wire to the following effect:—Order surprising. I never intended visiting Punjab nor invited. Therefore information that I intended to visit Punjab and there act prejudicially to public safety is entirely false. Please send me substance of information given to your Government to enable me to seek redress.

BAL GANGADHAR TILAK.

No reply has been received to this wire though it was prepaid.

Protest Meeting in Bombay.

BOMBAY, February 23.
A public meeting was held last evening under the auspices of the Home Rule League, at the Moraji Goculdas Hall to protest against the order passed by the Punjab Government under the Defence of India Act prohibiting Mr. Bala Gangadhar Tilak. Mr. B. C. Pal from entering the Punjab. Mr. B. G. Horniman, editor of the "Bombay Chronicle," presided. The hall was crowded. On the motion of the Hon'ble Mr. Manmohandas Ranji the following resolution was adopted: That the citizens of Bombay view with strong disapproval and grave concern the action taken by several Provincial Governments against recognised political leaders, and regard the measure as unjustifiable restriction of the liberty of the subject and groundless interference with legitimate and constitutional political propaganda. They urge upon the Government of India the immediate necessity of enquiring into the matter with a view to having the orders rescinded and providing safeguards against the improper use of the Defence of India Act.
Among the speakers were Mrs. Sarojini Naidu, Mr. Bomanji and others.

CALCUTTA.

Rice Crop.

CALCUTTA, February 24.
The final general memorandum on rice crop of 1916-17 issued by the Department of Statistics states: Total area is 79,700,000 acres or an increase of 2 per cent compared with the area of 1915-16. Total yield is estimated at 34,079,000 tons of cleaned rice as against 32,824,000 tons, finally revised estimate of last year or an increase of 4 per cent. The present estimates of both area and yield are the highest on record. The season has been favourable for the winter (aman) crop in Bengal, and Bihar and Orissa and for the crop in Madras, Burma the United Provinces and Sind. Heavy rain and floods damaged crop in Assam. Bombay and the Central Provinces and autumn (aus) crop in Bengal and Behar and Orissa.

UNITED PROVINCES

Volunteeryism.

Commenting on the Indian Defence Force Bill the "Leader" says:—"A similar measure would have aroused widespread enthusiasm if it had come at the beginning of the war. But surprise should not be expressed if at the present time it is not greeted with effusive warmth." Referring to the pay offered to Indians, it says it is likely to be found quite inadequate by the members of the educated classes and considers that this will be a possible drawback to the Indians of the educated classes, who may be quite willing to serve but may be prevented by their economic circumstances from making the necessary sacrifice.

The "Leader's" Comment.

CALCUTTA, February 23.
The following are further comments on the Indian Defence Bill:
The "Capital"—It is our business to do all in our power to help military authorities to perform with success this task of magnitude and difficulty.
The "Empire" hails the Bill as comprehensive, wise and considerate. The terms of service do not seem particularly hard upon any individual.
The "Bengalee" acknowledges that great opportunity had been opened out to Indians who should take the fullest advantage of it. Indian units should be self contained with Indian officers having the same designations as Europeans.
The "A.B. Patrika" welcoming the Bill says:—"If Indians be admitted to the military force on equal terms with Englishmen, tens of thousands will volunteer. Battalions should be formed out of men interned under the Defence of India Act.

All local vernacular papers are unanimous in support of the Bill the keynote of the comment being there should be no distinction between Indians and Europeans in the army.

[LATEST].

Mr. Lloyd George, in a letter, appeals to the Free Churches to co-operate in a campaign for economy and increased food production. He urges the formation of local groups, to cultivate land co-operatively, and concludes: "Our responsibilities are grave beyond words. No time must be lost."

LONDON, February 23.
Sir Robert Borden, the Canadian Premier, in an interview, said that 400,000 men had enlisted in Canada for overseas service, of whom 300,000 had already crossed the Atlantic. The question of further recruiting was being considered. Over 300,000 men and women were working on munitions in Canada. A sum of £60 millions had been raised in Canada since the war, besides assistance to Great Britain to the extent of £50 millions for munitions. The Canadians were convinced that there would be no abiding peace except by an Allied victory.

In the House of Commons, Sir Edward Carson, besides giving instances of warships ramming submarines, mentioned an engagement between two British patrol boats and two submarines, one of which was apparently sunk while the fate of the second is doubtful. Another patrol boat reported that it hit the conning tower of a submarine with its fifth shot, and believed the submarine was sunk. A seaplane bombed another submarine as it was in the act of diving.

MADRID, February 23.
There was an explosion or wrath in Spain at the discovery of the buoys at Cartagena, containing material for German plots in Spain. It appears that coastguards found close to the harbour two buoys, connected by a chain, to which were attached thirty water-tight cases, one full of explosives. Others contained correspondence and instructions for Germans occupying official position in Spain. The submarine which placed the buoys also secretly landed several men, who were instructed to use the explosives.

Italian communiqué says:—Enemy seized out post on Col. Di Lana but counter-attack drove him out. We took some prisoners.

LONDON, February 24.
In the Commons Mr. Chamberlain stated that he was glad to say that condition of indentured labourers had been greatly ameliorated by recent changes in Colonial laws. He paid a tribute to the spirit in which colonial administrations had met the Imperial Government in the matter.

'His Master's Voice' GRAMOPHONE

Now is the time to buy these
THREE HANDSOME MODELS.

PRICES MAY RISE AT ANY TIME.

MODEL M.E.W.

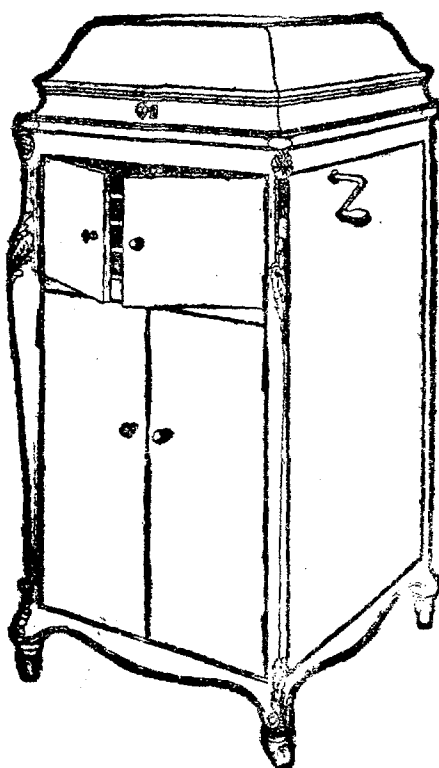
SPECIFICATION.

CABINET: Choicest Circassian Walnut; highly figured; hand carved corner posts; brass gilt fittings; full volume internal horn; wooden grille. Complete with needle bowl, soundbox case, and leather bound record index book. Extensive record-storing chambers, with record albums for 192 records.

MECHANISM: Nickelled triple-spring spiral-drive motor; 12-in. turntable; fitted with new automatic brake and speed indicator; "His Master's Voice" full size tapering tonearm with patent "Gooseneck"; "Exhibition" soundbox.

Price Rs. 900.

MODEL M.D.O.

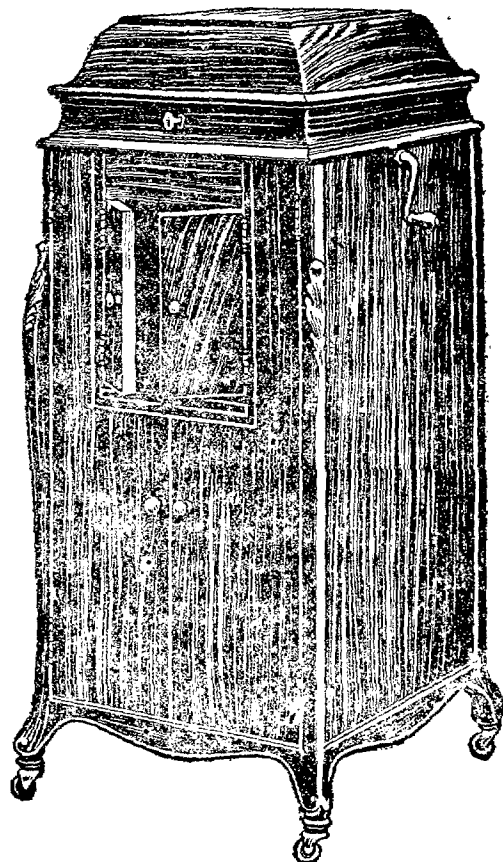
SPECIFICATION.

CABINET: Oak; brass gilt fittings; large internal horn, wooden grille. Complete with needle bowl, soundbox case and leather bound record index book. Lower compartment for storing records, with 8 record albums for 96 records.

MECHANISM: Triple-spring spiral-drive motor; 12-in. turntable; new automatic brake and speed indicator; "His Master's Voice" tapering tonearm with patent "Gooseneck"; "Exhibition" soundbox.

Price Rs. 600.

MODEL M.E.M.

SPECIFICATION.

CABINET: Figured Mahogany; hand carved corner posts; brass gilt fittings; full volume internal horn with wooden grille. Complete with needle bowl, soundbox case and leather bound record index book. Extensive record-storing chambers with record albums for 192 records.

MECHANISM: Nickelled triple-spring spiral-drive motor; 12-in. turntable; fitted with new automatic brake and speed indicator; "His Master's Voice" full size tapering tonearm with patent "Gooseneck"; "Exhibition" soundbox.

Price Rs. 750.

CATALOGUES OF RECORDS IN ENGLISH & VERNACULAR ALWAYS AVAILABLE.

Sole Agents: SPENCER & Co. LIMITED, MADRAS.

AUTHORISED SUB AGENTS.

T. Raju & Co., Shyali; A. Rungasawmy Mooppanar, Kumbakonam; N. R. Naidu & Co., Mannargudi; S. P. Kalimuthu Pillai & Sons, Negapatam; S. S. Char & Co., Trichinopoly; V. Muthusamy Chetty & Co., Pudukottah; H. O. L. Marikar, Munnar; The Murugavilas Cycle Co., Madura; A. P. P. Chettyar, Tuticorin; S. Narayan & Sons, Tinnevely; Mahomed Mustaffa, Nagercoil; S. P. Mel & Co., Trivandrum; S. Ramalingam Pillai, Quilon; The Trading Co., Alleppey; Joseph Brothers, Kottayam; S. N. Sundaram Iyer & Sons, Cochin; K. V. K. Rowther & Co., Palghat; Heerji M. & Sons, Cannanore; U. B. Dutt & Co., Calicut; Abdul Rahman Saheb & Sons, Coimbatore; M. B. Fakeer Mahomed & Co., Coonoor; Mr. Dinshaw H. Hazary, Ootacamund; Mr. B. V. Namgiri, Salem; B. Sooriah & V. Balasundara Mudaliar, Vellore; A. Krishnaiah & A. J. Ratna Mudally & Co., Chittoor; The George Cycle Co., Bellary; Mr. Merwanjee Maneckjee, Guntakal; Rama & Co., Kurnool; Mr. A. Narayanasamy Naidu Garu, Masulipatam; Mr. Merwanjee Maneckjee, Rajahmundry; K. V. Bramhia & Sons, Rajahmundry; Sangit & Co., Cocanada; Nalam Ramalingaiah Garu, Cocanada; M. Venkata-ramaiah & Sons, Vizagapatam; H. G. Linganna & Sons, Mysore; A. V. & Sons, Karaikudi.

మోటారు బస్ సర్వీసు.

ద్రాక్షరామమునుండి, } బిక్కవోలునుండి,
బిక్కవోలునుండి, } ద్రాక్షరామమునుండి.

ఇందువలన సమస్తమైన జనులకు తెలియ
పరచడ మేమనగా బిక్కవోలు స్టేషను నుండి
ద్రాక్షరామమునుండి, ద్రాక్షరామము నుండి
బిక్కవోలు స్టేషనులకు పోవుటకును ప్రయాణికు
లను ప్రతి దైలునకు తగు సమయములలో చేర్చే
లాగున మోటారుబస్సు తగు సులభమైన టైట్లలో
నడపించుటకు యేర్పాటుచేయడ మైనది.

696 ఇంగ్లీషు సైకిల్ అందు మోటారు
ఇంజిన్ గు కంపెనీ, కాకినాడ.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబస్సు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయ
గలుగుటకును తరిపేయకు నియమములను మోటారుబస్సు ఎట్ల
నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేవిధములయినో అవి చెడి
పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయావిముల
నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూగోస్లియన్
దొరనల్ల శిక్షించబడును. ఇది రెండుమాసములలో శిక్షించి
గవర్న మెంటు వారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును.
అందులకు ఫీజు 50 రూపాయలు కట్టవలెను.

ఫిరీక్షాములు మార్చి నెల 1 వ తేదీ నుండి ప్రారంభ
మగును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈనెల 28 వతేదీకి
గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొనవలయును
చారుగురి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తావాంట
బడును. ఈక్రింద సుదాహరించువారికి ప్రావీణిండు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149, Broadway Madras
Telegraphic Address:— "GALY" Madras.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిఫ
యలు - బొమ్మలకార్డులు - గారడే పుస్తకములు విక్రయించె
దము. కాటలాగు కావలెనా? (592)
బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

కూరగాయల, పువ్వుల విత్తులు.
పండ్లచెట్ల మొక్కలు, సంపంగి, బొజామొదలగు మొ
క్కలు మా కద్ద దొరకును. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడము
భరల పుస్తకము అర్థశాస్త్రాంశముల పంపించువారికి పంపబడును.
విలాసము:— యం. ఓబళప్ప అందుబ్రదర్స్,
598 బసవనగూడి, బెంగళూరు సిటీ.

దొంగలు! దొంగలు!!— రెండి రెండి, ఆంధ్ర
మహాజనాలందరు నడుములు బిగించండి. దొంగలకలలో చిక్క
కండి. ఇవిగో వాండ్రను జయించే పద్ధతులు. చదివి నేర్చు
కొనండి, ఒక్కొక్కటి నెల రు.0-4-0. తయారైనపుడెల్ల పి. పి.
గా ఒక్కొక్కటి పంపుయిండ్డము. దరఖాస్తులు వెంటనే
పంపండి. (618) భారతీ వేరహృత్, ఏలూరు.

ఇందుమతీ పరిణయము.

కుమారభార్య కృతాంధ్ర కావ్యము రు. 0-10-0
అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము
సంస్కృతాలంకారశాస్త్రము రు. 2-0-0
వైరెంటిని ఏకకాలమున గొనువిద్యార్థులకును, పుస్తక
భాండాగారములకును, సగము నెల. ఈమార్చి నెల ఆఖరువరకు
మొనెజరు, మునుమూరు యస్టేటు
628 నూనవీడు, కృష్ణాజిల్లా.

అమ్మతా జనం డిపోవారి దివ్యోపధములు
శివార్థ శక్తిపు కస్తూరి, మంచి తులము 1-కి ... 80-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి రూ 0-10-0
పచ్చకర్పూరం ,, ... 2-0-0
అదిపచ్చికావా లేక జాన్న ,, ... 2-8-0
కుంకుమపువ్వు తులం 1-కి 2-0-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ... 0-12-0
అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాస్.

మహాఖండార్థక లేహ్యము:— ఇది సహ
వెత్యములు, పుల్లీ తేపులు, ఆజీర్ణము, ఫర్నిచూరి, గుండెలలో
మంట, మొదలగువానిని హరించును. 20 తు॥ డబ్బి రు.1-0-0
వి. పి. ఖర్చులు చేరు. కాల్కట్టాగు ఉచితము.
ఆయుర్వేదసమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా.
(674)

నీవు క్రొత్తమిల్లు పెట్టదలచెదవా? మేము ఏమిల్లులకై
నానరే ముఖ్యముగా బియ్యపుమరలకు కావలసినసామాను
లను బియ్యముదంచు మరనుండి హక్కు ఫర్మేసు ఫైరు
బార్లవరకు సరఫరా చేయుదుము. సి. గోపాలనాయ
కర్ అందుసన్ను, బేసికాఫాండ్రి మద్రాసు.557

ఏకభాషావిప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.
నెల 0-4-0 పోస్టేజిఅధికము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
6 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల గూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0
శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
దీనియందు మనోహరమగు సువాసన ద్రవములను చేర్చి
తయారుచేయించి వేలకొలిది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడసి
యున్నాము. వేయేల ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు
అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు.

ఆంధ్రసర్వకళాశాల
విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే న్నాయబడినది నెల 0-4-0.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

న వ తా గ్రం థ మా ల వ్ర చు ర ము లు.

విజ్ఞలదేవి.

గ్రంథకర్త
పి. పి. చరణింకాపురం చరణులు గారు.
చరిత్రాత్మకము. శ్రీ కృష్ణ దేవరాయల
కాలము నాటిది. చరిత్రకాముని యగు
దేవి శాంతము వర్ణనాతీతము. ఆమె యనుభ
వించు కష్టములకు కట్టిడిగంటె యైనను
నిరుగాత సూనును. ముందరి వాహసము, అది
నేయు యుక్తులు, దొంగల గురువగు జయ
సింహుని చర్యలు అత్యాశ్చర్యములు.
నెల మా చందాదారులకు 0-12-0
,, ఇతరులకు 1-2-0

సాంఘిక
దౌర్జన్యము

గ్రంథకర్తలు
చింతా కంఠరచిత్రితులు గార్లు.
రహస్యపరాధ పరిశోధకము. అనూ
యకుడగు రిమగాయ్య సెట్టిగారి మైనారోపింక
బడిన పాత్యాదోషము, ఆ నేరము కనిపెట్టు
టకు బోలీసువారు రహస్యపరాధ పరిశోధ
కుడు వడుకట్టములు, ఈకాలపు సంఘములు
కార్యదర్శులు బనరించెను కృత్యములు చాల
బాగుగ విశదీకరింపబడినవి.
నెల మా చందాదారులకు 0-8-0
,, ఇతరులకు 0-12-0

అస్తమయము

గ్రంథకర్త
భోగరాజు నారాయణమూర్తి గారు.
చరిత్రాత్మకము. రామరాజు కాలమునాటిది.
రామరాజు శాంతము, ధర్మము, పరాక్రమము
ముగ్గుగ వర్ణింపబడినవి. కమల పతిధర్మి, సాహ
సము చదున ఆశ్చర్యము కలుగును. దరియా బీబీ
చేయు మోసము, యుక్తులు చెప్పడరముకాదు.
రంగారాయని చర్యలు అత్యాశ్చర్యము కలి
గించును.
నెల మా చందాదారులకు 1-0-0
,, ఇతరులకు 1-8-0

దివారామ

శత్రుసౌల విజయము రాయమాయధమ్మ, తారాబాయి మొదలగు నవలను వ్రాసిన కేతవరపు వేంకటేశాస్త్రి విగచితము వీరి కథా
చమత్కృతి రచన మున్నగువిషయముల గురించి ఆంధ్రలోకమునకు మేము వేరుగ చెప్ప నవసరములేదు.
నెల మా చందాదారులకు 1-0-0 ఇతరులకు 1-8-0 అన్నిటికిని ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
మా చందాదారులగునారు వైవాలుగునవలలు తెప్పించుకొని యికముందు ప్రయత్నించవలసికాద పున్నుకొనుటకు అంగీకరించిన చాలును. ప్రవేశమును లేదు.
కలియుగ విశ్వామిత్ర ప్రాసెసు టి. వి. నుల్లారావుగారి ప్రాక్టికల్ మెన్టరిజము, హిస్టరీస్ము ఆనబడు } రెండును ఏకకాలమున తెప్పించుకొనువారికి
సమ్మోహనము 1-0-0; అదృష్టరాజము 0-8-0 } ఖర్చులు తగులవు.

విలాసము:—
న వ తా గ్రం థ మా ల,
(320) తపాలపెట్టె 230, మద్రాసు.

The Glory of Man is his
STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypersonic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago, U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c. charged extra). Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West, and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so-called Man.
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested (669)

or free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the 'Andhra Patrika' to the—
ERECTRUS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA, India.

భాదాపీడితులకు మము: ఐవోడిక్ నహితమైన డా॥ వి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసరిలా

ఆ పరిశుభ్ర శక్తి రక్తములకు జనించుజాడ్యములకు కీటిమనుకంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గండమాలలను తుండను, సాక్షిబొచ్చులను అన్ని విధములను గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వనోపధిసారసరిలా గుణ మిమ్ముల నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన వోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణంబుండును నోషములను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాలోగ్యమును గలుగు చేయును. 16 రోజులకర ముకుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తెరు:— **వి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.**
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No 2. BOMBAY.

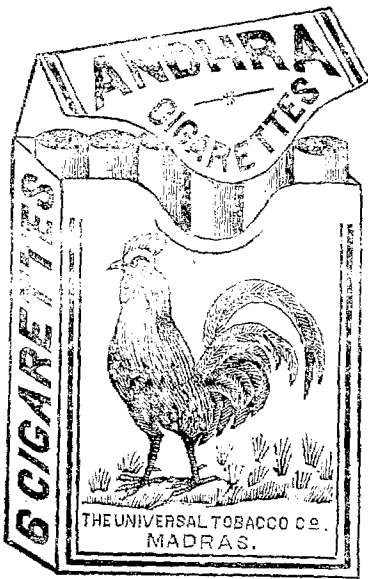
ఆంధ్ర రాష్ట్రముకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన

“ఆంధ్ర శిగరెట్లు”

615 (కోడిపుంజు మార్కు గలవి)

ఈ శిగరెట్లు ఆంధ్ర రాష్ట్రమున తెలిగిన మేలైన పొగాకును తయారుచేయబడినవి. ఆ శిగరెట్లను మేల్పొందబడినవి. కావలసిన ఆంధ్ర రాష్ట్రములను విక్రయించు అభిమానించి, ఉపయోగపడచి గుణగుణముల నరసి, మీ స్నేహితులకును పరిచితులకును దెల్పుచు తుంటు. ఈ క్రింది ఆద్రెస్సుకు వ్రాసిన విషయములు తెలియగలుగును.

యూనివర్సల్ టుబాకో కంపెనీ,
6, జనరల్ ఫీటర్సరోడ్, మాంటురోడ్ పోస్టు, మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ
1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

619

ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరూపించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బొల్లములోనే ధాతునట్లము కలిగినవారికి హ్యూరియకోశము బలహీనమై నరకకాలమునకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము లొలగి విశేష బల విగ్ధగంపన్నలయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతువు పక్షి కలుగును, స్వప్న స్థితియు మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరమరుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరి అనునది ఒక జాతిపండు. ఇది కాబూల్, కాంబోజ్ దేశములలో మైదగుచున్నది. ఆక్రమణ జనులు ఈ పండును విశేషముగా తినటవలన నునదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆ దేశమున ఒక మనిషికి గలదు. మై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము కరకు గుణమిచ్చును.

అనుపానపత్రిక పార్కులతో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీవెల రూ. 2-0-0.

తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవస్థురోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

30! పాశ్యపు వేంకటాచల 594
పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిష్పజ్జనను పరికింపును.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ థెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎస్. కె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్వల్షన్ కెమిస్ట్రీ ఎగ్జియర్ వేజ్. నం. 2. బొంబై, వీరు వ్రాసినది. తమ “లోకామయహార కస్తూరి మాత్ర”లను, ఉపయోగించుటకులను, శ్యానోచ్ఛ్వాసముల వ్యత్యాసము, అజీర్ణము, నలగర్భము, ప్రక్క-నొప్పి, కడుపునొప్పి, అవ్వాకజ్వరము, పీత్తగుంబంధనోగము. బిడ్డల యెముక పాతిముల ప్రియు, గుణవర్ధ్యును, తమకర్మకు ప్రతిదినము వచ్చుకోగు లకు, పీకస్త్రాని మాత్రలే, వ్యవేది క్షేద్యులు ముఖ్యముగా నీయవలయు. వని డాక్టర్ ముచ్చెయచున్నాను.

ఈ రా॥ డి-ఎస్-ఆయ్యరిరావ్, సీనియర్ సర్జన్, స్టానిటరీ కమిషనర్, మైసూరు కర్నూ మెంట్; వీరు వ్రాసినది. “లోకామయహార కస్తూరి మాత్ర”లను నే నుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్కృష్టమగు, గుణవాలను ఈమాత్రలు గలిగి యున్నవని నేనుచెప్పట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

వైద్యశాలలో ననేకధము లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కిర్నాటక మూలికలనండియే యావధములను తయారు చేయుచుండును.”

అనుపానపత్రిక, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 280 ముద్రలన్న సీసా 4 అణాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల నొకసారి తెప్పించి కొనిన టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-8-0
12. సీసాలొకసారి కొనిన 2-12-0
25. సీసాలొకసారి కొనిన 5-0-0
సమస్తరోగములకు మార్గదర్శక ఆయుర్వేదిక సిద్ధాంతములు దొరకును.

విలాసము:— శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

నవీనమయినది. ఓటోవరస్తాక్ 496

ఇది నూతనమైన గొప్పవాసగృహది. స్పిరిట్ సంబంధము లేనిది. శ్రేష్టమయిన పుష్పము యొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వస్త్రముమీద తగిలిన వాసన వదిలక గురుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించునది. ఒకటూరి తెప్పించి చూచిన నిజమును నెగ్గగలదు.

1 డబ్బా బుడ్డి 2-0-0
1 డ్రాము ,, 0-12-0
1/2 డ్రాము ,, 0-8-0

మాయొక్క నిల్వపందు పేరాయిల్ యొక్క శ్రేష్టత్వమును తెలియగోరువారు మా సాంపిల్స్ కు వ్రాయుడు. ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-6
ఈ తీర్మానము ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

ది పరస్తాక్ పెర్ఫ్యూమరీ కో,
నెం 1, మైసోరి, బొంబాయి నెంబరు 8.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాంధ్ర పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పద నెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో కలశేదము తలకలిగి ఆచారవ్యవహారము తెల్లెట్లుమాత్రే? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవా రీగ్రంథమునై చంచునుభిప్రాయము నిచ్చి యున్నారు. తెలిమిగుల సులభము. 900 పుటలు వెల 4-0-0. అత్యుత్తమ ప్రతి 5-0-0 కచ్చులు వేలు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితములనై అచ్చు, కాలికోత్రెండు ధర రూ. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

26] జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
తెలుగు పండితుడు.
మునిసిపల్ ప్రెస్కూలు, కడప.

